

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Égész évre	— —	1080 Lei
Fél évre	— —	540 Lei
Negyed évre	— —	270 Lei
Havonta	— —	90 Lei
Hirdetések díjazás	szerint.	

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — — 6 Lei

Bucarestiben 50 banival több

Százhat és félmillió dollár kölcsönt kapott összesen Románia.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Tegnap este érkezett meg Bucurestibe Popovici Mihály miniszter, akinek átutazása alkalmával az Aradi Közlöny részére tett nyilatkozata nagy feltűnést keltett. A minisztert — mint megírtuk — az állomáson a kormány több tagja és nagy tömeg várta. Ezután Popovici azonnal a miniszteriumba hajtatott, ahol a késő éjszakai órákban az újságírók előtt tett nyilatkozatot.

— Mindenekelőtt kijelentem — mondotta — hogy a szerződés nem tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek ártanak az ország presztízsének.

Kihagyták azt a pontot is belőle, amelyben a bankárok felhatalmazást kaptak volna arra, hogy nemfizetés esetén zár alá helyezhessék a monopolgyárakat. A tárgyalások nehezek voltak, de Poincaré nagy támogatásban részesített. Az aláírás végett rendezni kellett a svájci, hollandi és belgiumi bankokkal szemben fennálló állam- és város-adósságokat.

A kölcsön felhasználását illetőleg csak annyit mondhatok, hogy

a Banca Nationala huszonöt millió dollárt, a vasut és monopolgyárak husz milliót kapnak.

A vasut újjászervezésére ezenkívül még külön harmincmillió dollárt kapunk.

— Milyen jövedelmeket fog kezelni a Casa Monopola? — kérdezte az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítója.

— Az állami monopól bevételeit egy határu bizottság veszi át.

— A belföldi iparral szemben fennálló tartozásait hogyan fizeti ki az állam?

— Kézpénzben — válaszolta röviden a miniszter — aki ezután a svéd gyufatröszt harminc millió dolláros kölcsönéről beszélt. A feltételek: 30 millió dollár kézpénzben, hét százalék kamat, harminc évi törlesztés. Juttatás nincs és a kibocsátási árfolyam száz. A tröszt az összes gyufagyárakat évi husz millió lejért bérbeveszi, egyetlen tisztviselőt és munkást el nem bocsát, biztosítja nekik a nyugdíjat, viszont Románia szabad kezét ad a gyufatrösztnek. A szerződésben újabb három millió dollárt kap az állam részesedés címén. Ha gyengébb is a forgalom, a husz milliót minden körülmények között megkapja. Biztosítja a szerződés a hadiözegek, hadiárúk és hadirokkantok előnybenrészesítését az eladási jogoknál.

A pénzügyminiszterrel együttesen megérkezett a fővárosba Andul francia megbízott, aki a köl-

Popovici pénzügyminiszter nyilatkozott a kölcsön felhasználásáról az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítója előtt. — Honyan történik meg a stabilizáció? — A kölcsön-ügy a minisztertanács előtt.

csönt nyújtó jegybankok érdekeit fogja képviselni. Rist, a francia bank kormányzó-helyettese csak a kölcsön kibocsátása után jön vissza Bucurestibe, mint műszaki tanácsadó.

Popovici Mihály pénzügyminiszter tegnap egész éjjel dolgozott azokon a törvényjavaslatokon, amelyeket a kölcsön-ügyből kifolyólag a parlament elé fog terjeszteni. A pénzügyminiszterium hivatalos kommunikét adott ki, amely szerint a

kölcsön végösszege 76 és félmillió dollár, valamint a svéd gyufatröszt 30 millió dolláros kölcsöne. Románia eszerint összesen 106 és félmillió dollár kölcsönt kapott,

amely a következőképpen oszlik meg az egyes államok jegybankjai között: Franciaország 22 és félmillió, Amerika 12 millió, Anglia 10 millió, Olaszország 8 millió, Németország 5 millió, Csehszlovákia (ez még nem végleges) 5 millió, Svájc 4 millió, Hollandia 3 millió, Románia 3 millió, Belgium 2 millió és Ausztria 1 millió. A kölcsön Franciaországban francia frankban, Angliában font-sterlingben, a többi államokban dollárban szól. A svéd gyufatröszt által adott 30 millió dolláros kölcsön után 7 százalékot kell Romániának fizetni, mindenféle kommisszió-díj nélkül.

A kölcsön ratifikálása után megalakul a fővárosban a Societatea Romana pentru Exploatarea Chibriturilor részvénytársaság, amelyben az állam is részt vesz.

Megbízható forrásból nyert értesülés szerint a stabilizáció annak a napnak a svájci frankárfolyamán fog megtörténni, amely na-

pon a stabilizációs törvényt életbe fogják lépíteni. A stabilizáció ügyében különben a Banca Nationala tegnap délután értekezletet tartott a nagybankok vezetőivel, a stabilizációval kapcsolatos helyzet ügyében. A tanácskozás eredménytelen maradt és így legközelebb újból egybehívják a bankok vezetőit.

Ma délelőtt minisztertanács volt, amelyről a következő kommunikét adták ki: A minisztertanács ülésén Popovici pénzügyminiszter ismertette a Párisban folytatott kölcsöntárgyalások eredményeit. A minisztertanács ezután approbálta a pénzügyminiszter által aláírt kölcsön-szerződést és felhatalmazást adott Popovici Mihálynak, hogy a parlament elé terjessze a kölcsönre és a stabilizációra vonatkozó törvényjavaslatokat.

Politikai körökben élénken kommentálják azt a táviratot, amely Párisból ma délután érkezett. A táviratban közlik a kormánnyal, hogy a Times párisi kiadása cikket ír a román kölcsönről és szemére veti Romániának, hogy nem a Népszövetség útján csinálja meg a kölcsönt, amely esetben a jelenlegi 88-as alap helyett 94—95-ös alapon köthetett volna kölcsön. Különösen a liberális sajtó kommentálja élénken a táviratot.

A kölcsön ügyében egyébként ma délután ülést tartott a liberális párt vezetősége Bratianu Vintila elnöke alatt. Értesülések szerint a vélemények megoszlottak a pártban. Bratianu Vintila elsősorban a kölcsönt magát támadja, mert a Blair-csoport útján kötötték, azután pedig a gyufakölcsön ellen is erélyes állásfoglalást kíván. A párt másik csoportja viszont azt mondja, hogy nem szabad támadni a Blair-csoportot, annál inkább azonban a gyufa ügyét, amely alkotmányellenes, miután az alkotmány szerint állami monopóliumot nem szabad bérbeadni. A párt elhatározta, hogy a kamarában a kölcsönüggyel kapcsolatosan erős akciókat indít meg a kormány ellen.

Bukás előtt áll a spanyol diktatura

Primo de Rivera lejárta magát. — Letartóztatták Blasco Ibanez fiát. Miért bukott meg a lázadás?

(Az Aradi Közlöny madridi tudósítójának távirata.) A spanyol forradalom, dacára Primo de Rivera megnyugtató kijelentéseinek, nem ült egészen el. Emellett szól az a tény is, hogy Delano tábornokot, volt hadügyminisztert, Caszo Gorano tábornokot, valamint Blasco Ibanez, a Párisban nemrég elhunyt világhírű spanyol írónak a fiát, Sanchez Geurra volt miniszterelnököt, egy ismeretlen utirányú hadihajóra szállították. A diktátor kijelentette az újságíróknak, hogy a király proklamációt szándékszik kiadni, amelyben a rend helyreállítása céljából rendkívüli intézkedéseket léptet életbe. A hadbírósg egyébként Madridba költözött és a katonaság valamennyi spanyol helyőrségben készenlétben áll.

Párisból jelentik, hogy a Journal des Débats szerint a direktórium a legrövidebb időn belül megszűnik, Primo de Rivera diktaturája lejárta magát és bukása belátható időn belül biztos. A

lap szerint Spanyolországban oly nagy az elkészenedés, hogy minden spanyol ember kész az életét is feláldozni a diktatura megbuktatása érdekében. A San Sebastianból érkezett jelentések szerint Cartagenában, Burgosban, Meridában, La Corunában és több más városban zavargások voltak. Alcoy fontos ipari centrumban viszont általános sztrájk tört ki, ami bizonyítja, hogy a munkásság körében is sok híve van Guerrának.

Az esti jelentések szerint csak most derült ki, min bukott meg az egész ciudadreali forradalom. Megállapítást nyert, hogy Sanchez Guerra hajója géphiba miatt két napos késéssel érkezett meg Valenciába és a késés veszítet okozta.

Primo de Rivera tábornok ma este nyilatkozott és a következőket jelentette ki: Most beszéltem telefonon a királlyal. Jelentettem, hogy mindenütt helyreállott a rend. San Guerro tábornok amint visszatért Valenciából, azonnal referál a királynak a helyzetről.

Idegenrevízió a munkanélküliség csökkentésére.

Moga Romulus dr. rendőrprefektus az Aradon dolgozó idegen munkások bejelentéséről.

(Arad, február 5.) Jelentette az Aradi Közlöny, hogy a rendőrprefektura felhívást intézett az aradi munkaadókhoz, hogy jelentsék be azokat az alkalmazottaikat, akik idegen állampolgárok. Ma beszélgetést folytattunk dr. Moga Romulus rendőrprefektussal, aki az idegen munkások ellenőrzésére vonatkozólag a következőket jelentette ki:

— Legutóbbi bucuresti-i tartózkodásom alatt, az illetékes miniszteriumban tárgyalták a munkanélküliség és a munkásnyomor kérdését. Személyes utasítást kaptam arra vonatkozólag, hogy minden erőmmel legyek segítségére a miniszteriumnak a munkásnyomor enyhítésére megindult akciójában. Ennek pedig első és legfontosabb teendői közé tartozik, hogy a munkanélkülieket munkaalkalomhoz juttassuk. Az idegen állampolgár munkásokról, megfelelő kommentárokkal ellátva statisztikát kell beküldennem a miniszteriumba. Arról már meggyőződtem, hogy Aradon számos olyan idegen munkás dolgozik, aki jogosulatlanul tar-

tózkodik az ország területén. Nekünk elsősorban az a kötelességünk, hogy a román állampolgársággal bíró munkásoknak biztosítsuk a megélhetést. Aradon asztalosok, szabók, szakácsok dolgoznak, akik nem rendelkeznek állampolgársággal. Sok az idegen hivatalnok is és ezek mind helyettesíthetők, mert ugyanezekben a szakmákban nagyon sok munkás nyomorog Aradon, mert nem találhatnak elhelyezkedést. A törvény kimondja, hogy csak nélkülözhetetlen szakmunkások nyerhetnek Romániában tartózkodási engedélyt, ezzel szemben a legkülönbözőbb szakmákban, rengeteg idegen munkás dolgozik a városban. Minden országnak érdeke, hogy saját állampolgárai részére megélhetést biztosítson és külföldön már régen végrehajtották ezt az intézkedést, mit Romániában most foganatosítanak. Az akció remélhetőleg a legrovidebb idő alatt sikerrel végződik és akkor megszűnik Aradon és az egész Romániában a munkásnyomor és a munkanélküliség.

A kamara a kölcsönjavaslatokra kimondotta a sürgősséget.

— Cihoschi hadügyminiszter a katonai kötelezettségről. —

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A parlament ma délutáni ülését Pop C. István elnök nyitotta meg. A miniszteri székekben ott ült a kormánynak majdnem valamennyi tagja. A gyűlés megnyitása után bevonul Maniu Gyula miniszterelnök és Popovici Mihály pénzügyminiszter, akiket lelkes tapsal és ovációval fogadtak. A pénzügyminiszter egyenesen a szószekekre megy és felolvassa azokat a parlament elé terjesztett törvényjavaslatokat, amelyek a kölcsönrel és a stabilizációval kapcsolatosak. A pénzügyminiszter kéri, hogy ma este kilenc órára hívják össze a költségvetési és pénzügyi bizottságokat, amelyek még ma éjjel tárgyalják le ezeket a javaslatokat. Egyben kéri a javaslatok sürgősségének a kimondását. A képviselőház ezt egyhangulag el is fogadja.

Cihoschi hadügyminiszter ezután több, elő-

zőleg hozzáintézett kérdésre válaszolt. Kijelentette, hogy a csatolt területek katonaköteles férfiainak be kell bizonyítaniuk, hogy régebbi időkben teljesítettek-e katonai szolgálatot, vagy sem, vagy hogy esetleg fel voltak-e mentve. Két okmányt kell ezenkívül betérjesztetni: születési bizonyítványt és állampolgársági bizonyítványt.

— Senki sem vonhatja ki magát — mondotta a hadügyminiszter — a katonai kötelezettség alól.

Hoffmann képviselő véleménye szerint, éppen a bizonyítványok megszerzése körül vannak a sérelmek. A hadkiegészítő parancsnokság idősebb férfiakat is bevon katonai szolgálattételre, akik nem tudják a szükséges okmányokat prezentálni.

Cihoschi hadügyminiszter kijelentette, hogy ő csak általános érdekű rendeleteket

bocsát ki. Ha vannak rendkívüli esetek, akkor forduljanak egyenesen a hadügyminiszteriumhoz.

Szibériai hideg Európától Indiáig

Ujabb fagyhullám jön Oroszország felől. — Sárga kód Londonban.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A kegyetlen hideghullám Európától Indiáig valóságos szibériai állapotokat teremt. A fagyhullám ugyszólván Európa valamennyi országán haladt keresztül. Csupán Izlandból és a skandináv államokból érkeztek jelentések, hogy ott abnormálisan meleg idő uralkodik. A meteorológiai intézetek újabb fagyhullámot jósolnak, amely Oroszországból jön, ahol a maximum mínusz 37 fok.

A Balkánon hatalmas hideg uralkodik. Szófiában mínusz 25 fokos a hideg. Várnában befagyott a vízvezeték, sőt az elektromos transzformátorok befagyása miatt, Várna világitás nélkül is maradt. A Fekete tengeren hatalmas viharok pusztítanak, a törökországi vonalakon pedig szünetel a hatalmas hó miatt a vasuti forgalom. A Simplon expressz három nap óta nem érkezett meg, mert Cserkeszkő és Alpu között elakadt a hóban. A londoni jelentések szerint a fagyhullám Európától egész Indiáig terjed. Londonban mínusz husz fok Fahrenheit. A földalatti vasutak villamos szerkezete befagyott. A levegő mozdulatlan-sága miatt a város feletti füst sűrű fellegekbe tömörül. A meteorológusok kiszámították, hogy száz tonnányi füst lebeg mozdulatlanul London felett. Indiában pedig száz év óta nem volt hasonlóan nagy a hideg.

A budapesti jelentések arról számolnak be, hogy az itteni meteorológiai intézet a fagygyengülését jósolja be, főleg a keleti részekben.

Az éjszakai jelentések szerint a keletkínai partvidéken a tenger harminc mérföldnyi szélességben befagyott. Tiencin kínai kikötő teljesen el van zárva a forgalomtól.

— Bejelentették a nemzeti-parasztpárt szenátorjelöltjét. Tegnap délután 5 órakor az aradi nemzeti-parasztpárt egy küldöttsége jelent meg dr. Bojoc Elek szenátorral az élen Hargot György törvényszéki főelnökkel és a február 20-án levő szenátor pótválasztásra benyújtották a nemzeti-parasztpárt jelöltjének nevét. A nemzeti-parasztpárt eszerint dr. Veliciu Emil jelölte szenátornak.

Bálszezon.

Irta: Dr. Benedek Ferenc.

Egész kórust lehetne csinálni a szemrehányókból és neheztelőkből, akik mélyen fel vannak háborodva, hogy miért kell ilyen időkben bálakat rendezni. Igaz, hogy ez az „ilyen idők” már ezer esztendő óta fennáll, mert az ember mindig csak a multat tartja szépnek és tele van elkeseredettséggel és panasszal a jelennel szemben. Nagyon rövidlátó, vagy betegesen optimista az, aki ezt a mai kort tényleg nem tartja sivárnak, örömtelennek, nyomorultnak és tarthatatlannak. A gazdasági összeomlás olyan méreteket ölt, hogy Jókai vagy Verne fantáziája kellett volna hozzá, hogy valaki ezt érzékelné tudja. Talán furcsának is hangzik, ha azt mondom, hogy éppen azért kell bálozni.

Mindenekelőtt el kell osztanom egy tévhitet, ami már ezer gyökérrel befurakodott a köztudatba. Bizonyára hallották már, midőn nagyképű urak társaságában, vagy a klub kényelmes foteljében hangosan, hogy lehetőleg mindenki meghallja, kijelentik, hogy ők nem mennek mulatni, mert nem tartják stílusosnak, hogy ugyanakkor, mikor ezek küzdenek a tél által súlyosított nyomorral, ők zeneszó mellett mulassanak a rózsaszínű mámorig. — Ennek a hangzatos és farizeus kijelentésnek sok helyeslője van, de ezek közül a helyeslők közül, nyugodtan merem állítani, egy sem ad egy fillért sem a szűkölködők kinyújtott tenyerébe. Ez ugyanis a sajnálkozók típusa, a kik megelégszenek a hatásos szavak záporésőjével, amivel úgy vélik, már eleget is tettek emberbaráti kötelességüknek. Amit mondanak persze, sem nem igaz, sem nem igazságos. Mert mulatság szempontjából is kénele-

ember van: akinek telik és akinek nem telik. Ha nekem kiszakadt a cipőm és este nincs mit vacsoráznom — egészen biztos még arra a bálra sem fogok elmenni, amelyik a legnagyobb szenzációt ígéri tombolával és cotillonnal. De ha elvégeztem a napi munkámat és költségvetésem felborulása nélkül elmehetek egy bálba, ahol előreláthatólag jól fogok mulatni — a legnagyobb ostobaság volna azért nem menni, mert Nyomorgó Pálnak nem telik még kenyérre sem. Ugyanezen alapon soha nevetni se szabadna, hiszen a nevetésem pillanatában esetleg Madridban haldoklik egy ember gyomorrákban, vagy Altonában éppen most hurkolja a kötelet a nyaka köré egy elbocsátott gyári munkás. Ha az illető, aki elmehetne a bálba, nem megy el és az előírányzott költséget átadná Nyomorgó Pálnak, hogy szalonját és kenyeret vegyen magának, nem lenne egy szavam sem. De hallott már valaki „bálmegváltás” címen befolyó jótékony adományról? Nincs tehát semminemű értelme az ilyen áljoszivűségnek. Elvégre az altruizmus és a hülyeség között még elég éles demarkációs vonal vonható. Nincs az a vallás, vagy etikai törvény, amely arra kényszerítsen engem, hogy állandóan a mások baján rágódjam és mások szomorúsága miatt ontsam köny nyemet. Az emberek sorsa különböző és ha az Isten ezt így jónak találja, nekünk sem illik kifogásokat emelni!

Tul ezen a mohos tévhitén, az összes érv mind a bál mellett szól. A szociális gondolkodásáról híres Bécs minden erejével rajta volt, hogy az idén is megrendezze az Opera-bálat. Pedig a munkanélküliek száma olyan horribilisen nagy Ausztriában, hogy szinte minden percben az indulatok elektromos kísülésével fenyeget. Mégis a várost vezető tanács alkal-

masnak élte az időpontot az Opera-bálra. Ami olyan fényesen és csodálatosan szépen sikerült, hogy szinte európai eseményé nőtte ki magát. Pompa és elegancia dolgában teljesen elérte a békebeli nivót, hiszen az Opera-bál mindig a szezon lehangulatossabb és legelőkelőbb mulatsága volt. Ferenc József, aki reggelente harminc-negyven újságból olvasta el azokat a pros ceruzával megjelölt híreket, amit a kabinetiroda főnöke számára kijelölt — egyszer talán szórakozottságból tovább olvasott a megjelölt cikknél és rátévedt a szeme az Opera-bálról szóló beszámolóra. Valószínűleg ragyogó színekkel ecsetelte a báli krónikás az ottani önfieledt, vidám és harsogó jó kedvet, mert a császár rezignáltan szólott oda a belépő Paar főhadsegédnek a cikkre mutatva: „Látja, ilyenkor sem jó császárnak lenni”. A gögös és ceremóniás Ferenc József el sem tudta képzelni, hogy egy uralkodó az udvari bálon kívül más bálon is megjelenjen — még szigorú inkognitóban sem. Ennek a régi Opera-bálnak minden káprázatát s verőfényét hozta vissza Bécs szociális tanácsa egyetlen egy éjszakára és habár az anyagi eredmény nem volt több, mintha például csak egy ünnepi előadást rendeztek volna Piccaverrel és Schwartz Verával — mégis mindenki teljesen meg volt elégedve. Mert a bál egy-maga százezer schilling forgalmat csinált a kereskedőknél és iparosoknál. Maga az Opera-ház átalakítása bálteremmé közel huszezer schillingbe került. De rengeteg megrendelés volt a női és férfi-szabóknál, cipészeknél, virágosnál, borbélynál, férfidivatkereskedőnél ékszerésznél — sőt még a biztosító társaságok is kerestek, mert sokon bebiztosított magukat tűz és az éjszereket lovas csónak. — Olyan volt, mint a vérátömlesztés, az elvér-

Létrejött a megegyezés a szovjet és Románia között.

Oroszország lemond Bessarábiai igényeiről. — A varsói román követ Moszkvába utazik, hogy aláírja a Litvinov-féle jegyzőkönyvet.

(Az Aradi Közlöny bucuresti tudósítójának távirata.) Románia varsói követétől, Citta Davillától, ma távirat érkezett a kormányhoz, amelyben közli, hogy a szovjet kormány késznek nyilatkozott a Románia által kívánt és Lengyelországtól támogatott kijelentéseket, a Kellogg-paktum jegyzőkönyvéhez hozzáfűzni. Hajlandó tehát kötelezőleg kijelenteni, hogy egyszersmindkorra lemond Bessarábiára vonatkozó igényeiről és beszünteti az ottani ügynökeinek e célt szolgáló propagandáját.

Ennek következtében Románia aláírja a moszkvai jegyzőkönyvet, Lengyelországgal

együtt és felhatalmazást adott Citta Davilla varsói követnek, hogy utazzék Moszkvába és írja alá a jegyzőkönyvet, amely a Kellogg-paktum konkretizálását fogja jelenteni Európa keletén.

A külügyminiszter ezután jelentést tett a Kellogg-paktumra vonatkozólag Oroszországgal szemben támasztott követelés ügyéről és közölte, hogy a szovjet-kormány hajlandó aláírni a jegyzőkönyv félre nem érthető passzusának precizizálását. A kormány ennek következtében elhatározta, hogy aláírja a Litvinov-féle jegyzőkönyvet.

Megkezdődött az adókiivetés

Aradon.

Az adókiivetés simán megy és nagyjából az adózók önkéntes felajánlása alapján történik meg. — Csaknem minden bizottságnál emelés tapasztalható. — Látogatás az adókiiveto bizottságoknál. — Változások a megyei bizottságokban.

(Arad, február 5.) Az adókiiveto bizottságok ma kezdték meg az adókiiveti munkálatokat Aradon. Az adókiivetés idei premierje meglehetősen mozgalmat teremtett az aradi pénzügyigazgatóság épületében, ahol tudvalevőleg 10 adókiiveto bizottság működik. Az első nap eredményeként meg lehet állapítani, hogy a kiivetés nagyobb részében az adózók felajánlása révén történt meg és csak kisebb részében kellett a kiiveto bizottságnak azt megállapítani. A pénzügyigazgatóságon különben azt az információt kaptuk, hogy az adózók legnagyobb része meg van elégedve az adókiivetessel, amely valóban az igazságszolgáltatás szem előtt tartásával történt meg és jobbra mérsékelt adóalap-emelésben nyilvánult meg.

Munkatársunk ma végigjárta az aradi adókiiveto bizottságokat, amelyek közül az első és második speciális, valamint a kereskedelmi bizottságban alakult ki a legnagyobb forgalom. Az első számú speciális bizottság az orvosok adójának megállapításával foglalkozik. A mai nap folyamán mintegy 24 orvos jelent meg a bizottság előtt, amely a II. e. 18. sz. helyiségben van. Az adóalapot átlag 20 százalékkal emelték, de előfordult 100 száza-

zett, anacmiás gazdasági élet számára. Az osztrák kormányhatalom bebizonyította, hogy segíteni akar a haldokló kereskedelmen és bált rendezett. Ez a szimpatikus bürokrácia egyszerre megnyerte a főváros tetszését. A bál sikerült és a kereskedők pillanatnyilag megkönnyebbülten fellelegzettek.

Ha a bécsi kereskedelem beteg, akkor az aradi már régen halott. Vagyok annyira optimista, hogy azt mondom, csak tetszhalott. Soha ugy nem kellett az injekciók és vérátömlesztések, mint most. És azért kellenek a bálak, minél több és minél hangosabb. Mert talán még a jótékonycélnál is fontosabb a gazdasági felfrissülés. Aki a bálba megy, mindenki vásárol valamit. Ruhát, jelmezt, keztyűt, cipőt, esetleg csak egy inggombot. Amit, ha nincs bál, nem vett volna meg. És telve vannak a fodrászüzletek és virágos boltok. — Minden szakma megérzi azt, hogy bál készül és felujjong egy percre abból a letargiából, a miben most a kereskedők nagyrésze szenved. Különben alig van vevő. Aki jön, csak adóért kopog, vagy illetékkért. Esetleg árverel, vagy végrehajt. Legyen tehát elég a nagyképu tiltakozásból a bál ellen. Tessék egy kicsit a mai idők szemüvegén át nézni az eseményeket, ne csak harsogni állandóan a dzsez és a dekol-tájs ellen. Hallottunk már ezer holdakat is elverni cigányzene mellett és törvénytelen gyerek akkor is volt, mikor a nők bokáig érő szoknyát, sőt uszályt viseltek. A bál ma a gazdasági élet koffein injekciója, amely, ha csak egyidőre is, meghosszabbítja az életet. És, hogy el ne felejtsem a sok gazdasági élet mellett, hogy a bálon mulatni is lehet. Egy éjszaka átnevetni, egy éjszakát gondtalanul és boldogan átmulatni; elvégre ez is valami!

lékos emelés, sőt 50 százalékos csökkentés is. A második számú speciális bizottság (I. kapu, I. ajtó) előtt a ruhakereskedők jelentek meg nagyobb számban. Az alapot itt csoportonként és összehasonlítás útján állapították meg. Az emelés 15—30 százalék között mozog. A III. (II. e. 22.), a IV. (II. e. 25.) és az V. (II. e. 26.) és a VI. (II. e. 28.) számú kereskedelmi bizottság előtt a cipészek jelentek meg, akik jóformán maguk állapították meg egymás között adóalapjukat. Az emelés általában 10—25 százalékos. A cipészek után kerül sor a napokban az asztalosok és borbélyok adókiivetésére. A VII. számú (II. e. 29.) kereskedelmi bizottság a bérkocsisok adómegállapításával foglalkozik. Itt nagyjából olyan összegek kiivetésére lehet számítani, mint tavaly. A VIII. (II. e. 16.), a IX. (II. e. 19.) és X. (II. e. 20.) számú bizottságok a globális adóvetik ki. Itt 40.000 lejig 10 százalékos az emelés. Több jövedelemnél ennek megfelelően nagyobb.

A pénzügyigazgatóság újból figyelmezteti az adózókat, hogy jelenjenek meg személyesen a kiiveto bizottságok előtt, mert ha távolmaradnak, adójukat meghallgatásuk nélkül vetik ki, ami csak súlyosan érintheti őket.

Itt írjuk meg, hogy a megyei adókiiveto bizottságok kebelében az utóbbi napokban változások történtek. Ezek a változások a megyei tanács ismeretes felosztásával vannak kapcsolatban, amennyiben a delegált megyei tanács tagok helyébe új tagokat küldtek az adókiiveto bizottságokba a megye képviselőiben. Így a 11. ujaradi adókiiveto bizottságba Kler Ferenc és Heinelein Jakab került, a 12. mikalakai bizottságba Estermann Péter és Onca Sava, a 13. radnaiba Ghivulescu Protasie és Miti Miklós. Ugyanezek jutottak a 14. soborsini bizottságba is. A 15. és 16. nagylaki és curtici-i bizottságba dr. Banes János és Giulian János, a 17. rovinei bizottságba Siclovan Demeter és Puta Manaila kerültek be tagnak, a 18. és 19. világosi és ujszentannai bizottság új tagjai dr. Barzan János és Wieselmayer Károly, a 20. és 21. pancotai és ternovai bizottságé Burza János és Crisan János, a 22. és 23. kisjenői és székudvari bizottság Memete Tódor és Paguba Gyula, a 24. és 25. borosjenői és seprősi bizottságba pedig dr. Hardut János és Parv József, a 26. és 27. borossebesi és butyini bizottságba dr. Muntean H. és dr. Dan Sabin

GRIMM PENSIO

Budapest, V., Vigadó ucca 2.

A pesti Dunakorzó közepén; autobusz-, villamos-, földalatti-, hajóállomás megálló közvetlen közelében. Ujabb egy emelettel kibővítve, a legmodernebb komforttal: szoba-telefon, rádió, folyó meleg-hideg víz, télikert, társalgók, apartamentek fűrdővel, központi fűtés, állandó létszolgálat, kintülő konyha.

Pensio 9 pengőtől kezdve.

Lej 390

Brokát-cipők.

APPONYI
TESTVEREK,

Városházával szemben

kerül be a megye részéről, a 28. halmágyi bizottságba pedig Giurgiu János és dr. Nicula Mihály

Parecz Béla dr. nyilatkozata.

Válasz Hotoran dr. kamarai beszédének reávonatkozó részére.

(Arad, február 5.) Emiékizes, hogy a kamara január 17-iki ülésén dr. Hotoran Victor nagy beszédet tartott a felirati vita során és ez alkalommal azt állította dr. Parecz Béla aradmegyei magyar párti képviselő, hogy az iratosi földművesektől földek kieszközléséért magas honoráriumot vett fel. A lapok a felszólalásnak erről a részéről nem emlékeztek meg, úgy, hogy dr. Parecz Béla csak napokkal később, amikor Bucurestibe érkezett, értesült az ellene elhangzott támadásról. A legközelebbi ülésen — mint azt megirtuk — azonnal fel is szólalt és visszautasította a kamarában az ellene emelt vádakot.

Dr. Parecz Béla most ez ügyben a következő nyilatkozatot teszi közzé:

— Csak ismételtetem azt, amit a képviselőház nyílt ülésén kijelentettem, hogy én senki részére az államtól földet ki nem eszközöltem és ezért semmiféle honoráriumot fel nem vettem. Azoknak az iratosi földeknek az eladását, amelyekről dr. Hotoran Victor képviselőtársam a felirati vita során tartott beszédében említést tett, a földművelésügyi miniszter 1926. augusztus 5-én kelt rendeletével két bucuresti-i ügyvéd közbenjárására engedélyezte. Az iratosi földművesek 1926. szeptember havában jöttek hozzám azzal a kéréssel, hogy szerezzek nekik ezekre a földekre kölcsönt, hogy abból a földek vételárát és a bucuresti-i ügyvédek honoráriumát kifizethessék. Feladatomból az volt, hogy azonnal utazzam Bucurestibe, győződjem meg ott arról, hogy az eladást véglegesen jóváhagyták-e és ennek alapján fizessem ki a föld vételárát az államnak és a honorárium felét az ügyvédeknek. Én a vevők részére a szükséges kölcsönt egy aradi pénzintézetből a saját személyes jóállásomra és felősségemre megszereltem, mert a nekik kiadandó föld még nemcsak parcellázva nem volt, hanem még a kisa-játítás során való elkülönítés sem történt meg, ebből a kölcsönből a vevők utasításához képest kifizettem a földek vételárát, a parcellázási költségeket, a bucuresti-i ügyvédek honoráriumát és mindezekről a vevőknek az utolsó lejig elszámoltam, továbbá a telekkönyvben átíratam a vevők nevére a megvett ingatlanokat és bekebeleztem a zálogjogokat a hitellelőz pénzintézet javára.

Mindezekért a munkálataimért nekem az 1926. szeptember havában a vevők által kiállított díjlevél alapján katasztrális holdankint 1500 lej, továbbá a felvett kölcsön összegéhez képest még további 225—1000 lej munkadíj járt; ami az ügyvédi díjtartifa szerinti legméltányosabb felszámításnak felel meg. Dacára annak, hogy előre nem látott akadályok miatt az ügy lebonyolítása rengeteg nehézségekkel járt és egy teljes esztendeig, 1927. augusztus haváig tartott, én a földművesektől ennél egy fillérrel sem vettem több díjat. A bucuresti-i ügyvédek honoráriumát pedig az utolsó lejig kifizettem, abból részesedést nem kértem és nem kaptam. Mindezekről birtokomban vannak a kifizetett összegekről szóló nyugták és a vevők által aláírt elszámolás, amelyeket dr. Hotoran Victor képviselőtársamnak is rendelkezésére bocsátottam. Várom, hogy ő ezek alapján ígéretéhez képest a legrövidebb idő alatt olyan lojális nyilatkozatot tesz, amelyben belátja tévedését és további eljárásomat ettől tesz meg függővé. Megjegyezni kívánom, hogy az ügyet úgy az aradi pártelnökségnek, mint a központi pártvezetőségnek bejelentettem.

Az aradi Weinbergerek lemondanak az örökségről

Az utódállamokban valóságos Weinberger-szervezetek alakultak az amerikai nagybácsi fantasztikus hagyatékára. — A magyar külügyminisztérium is érdeklődik a harmincmillió dollár iránt.

(Arad, február 5.) Aradról indult ki, az Aradi Közlöny röpitette utnak a Weinberger-féle örökség ügyét, amely azóta lavinává nőtt és lázba hozta az utódállamok és Magyarország összes Weinbergerjeit (vannak jónéhányan.) A harminc millió dolláros örökségről az első hirt az aradi Weinberger Frigyes cipőkereskedő kapta Amerikából. A hír szerint Weinberger Móric Jeremiás, aki a legenda szerint a múlt század negyvenes éveiben vándorolt ki San Franciscoba, rövid, de változatos pályafutás után harminc esztendővel ezelőtt mint szivarkirály halt meg és pedig végrendelet nélkül. A fantasztikus nagyságu örökség, a 30 millió dollár gazda nélkül maradt és a san-franciscoi hatóságok a prágai és bucaresti-i külügyminisztériumok közvetítésével érdeklődni kezdett az utódállamokbeli Weinbergerek után. Így jutott el a hír először Aradra és az Aradi Közlöny híradása nyomán Ruszinszkóba és azóta valóságos extázisban élnek a különböző Weinbergerek.

Csehszlovákiában Weinberger-szervezetek alakultak, amelyek megkezdték a nyomozást az igényjogosult örökösök felkutatására. Persze hosszú és fáradságos munkába került, míg végre sikerült megállapítani, hogy kik tarthatnak valóban jogos igényt a san-franciscoi városi pénztárban letétbe helyezett állítólagos 30 millió dollár örökségre?

Hosszu hónapok után most már készen van a táblázat, amelyen még így is szerepel vagy 80—100 név.

Azok az ügyvédek, akiket a magyarhonos igényjogosult Weinbergerek az ügy képviselésével megbíztak, most a külügyminisztérium útján tesznek lépéseket, hogy e fantasztikus dollárvagyon hovatartozását felderítsék. A magyar államnak is érdeke lenne ugyanis, hogy hivatalból kuttassa fel e mammothvagyon örököseit, illetve, hogy abból mennyi szivároghat be törvényes

úton, mint örökség, magyar állampolgárok kezéhez. Ugyanakkor ugyanis, mikor kis örökségi ügyekben valóságos nyomozás indul az illetékek megállapítása miatt, az állam szempontjából is rentabilis üzletnek bizonyulna a Weinberger-örökség ügyének tisztázása.

Epen ezért a magyar külügyminisztérium most hivatalból fogja megkeresni a san-franciscoi hatóságokat az iránt, hogy mi igaz Weinberger Móric Jeremiás 30 millió dolláros hagyatékából.

hol van jelenleg ez a pénz és kik tarthatnak arra igényt?

Ezzel nemcsak a magyarországi Weinbergerek érdekeit kívánja szolgálni a külügyminisztérium, hanem gátat akar állítani a fantasztikus hírek tovább terjedése elé is. Mert mióta Amerikából ez a hír megérkezett, itt is, ott is ismeretlen egzisztenciák felfedeztek magukban egy kis Weinberger-vegy és a fantáziájuk már a végtelenségig szárnyalt.

Rendtegen segítségüket ajánlották fel a Weinberger-örökség felkutatására, természetesen az ajánlat végéről nem marad el az odabiggyesztett obligát néhány sor: „Siker után az összegből ... %-ra reflektálunk ...” Így az elmúlt napokban az aradi Weinbergerek Debrecenből kaptak egy ilyen érdekes ajánlatot.

Egy magyar miniszteri tanácsosné ajánlotta fel támogatását, tekintettel arra, hogy ungvári születésű és bátyja a newyorki rendőrtisztület egy főtisztviselője.

Imigyen kavarognak a legendás Weinberger-vagyon körül a hullámok s épülnek a légvárak, a melyekben hovatovább az aradi Weinbergerek hisznek a legkevésbé. Lassankint belefáradtak az eddig semmi pozitívumot nem eredményezett kutatásba és szomorúan kénytelenek megállapítani, hogy az „amerikai nagybácsi” legendás figurája ismét csak délibábos örömköket hintett széjjel.

TELEFON 70.

ERZSEKET SLAGERMOZGO

TELEFON 70.

Premier!

Ma d. u. 5, 7 és 9 órakor

Premier!

Minden előadáson fellép a 16 tagú orosz énekeskar balalajka-kórus

John Gilbert és Renee Adoree

„A KOZÁKOK”

Szenzációs orosz táncok.

Ismeretlen regénye. : Fanamet 1929-es Ben-Hurja.

Irodalom és művészet

* Az aradi városi színház heti műsora. Szerda délután 4 órakor: Az utolsó Verebely-lány, (operett, mérsékelt helyárrakkal.) Este 9 órakor: román előadás: Vrajul (a bucaresti-i Nemzeti Színház vendéjátéka.) Csütörtök: Szegény lányt nem lehet elvenni (vigjátékújdonosság, premier, C. bérlet.) Péntek: Szegény lányt nem lehet elvenni (vigjáték, A. bérlet.) Szombat délután 4 órakor: Csuda Mihály szerencsése (énekes vigjáték-repriz, mérsékelt helyárrakkal.) Este: Cárévis (operett, B. bérlet.)

* Hazudik a muzsikaszó. Öt esztendővel ezelőtt slágerdarab volt Neumann—Erdélyi operettje, amelyet ma este sok gonddal, felkészültséggel hozott ki sikeres reprizként az aradi színház operettegyüttese, Galetta Ferenc főrendezővel az élen. A muzsika friss, a szöveg megfelelően humoros és ennek kapcsán nem maradt el a ma esti repriz lelkes tapsokban jelentkező sikere, amelyben leginkább a ragyogó Viola Margitnak volt érdeme, aki pompás művészi eszközökkel hódított ezuttal is. Kertész Mancsi széles jókedvében volt, Dancs Ica frissességet árasztó, Galetta elegáns és szépen éneklő, Balázs férfias, Rudas csupa derű, Joannovits ügyes, Galetta színpadi szépek. Gel-

lért ambiciózus dirigens. A közönség határozott tetszéssel fogadta a reprizt. (*)

* Szegény lányt nem lehet elvenni. Ez a címe annak a vigjátéknak, amely hosszú heteken át, mint probléma foglalkoztatta Budapest közvéleményét és közben a vigjáték szépen tulesett a jubileumi megállóhelyeken. Lehet elvenni, vagy sem? A kérdésre a darab fináléja csattanóan adja meg a feleletet: igenis lehet, ha az olyan kedves, üde, friss, házi és jószívű kisleány, mint Zagon István Erzsikéje, aki egyszerre 4 együtt lakó agglegény házába csöpögtet új életet. És amíg a vigjáték elérkezik a függönyhullásig, ezernyi kitünő jelenet, vidám és humoros, adódik, amely egyébként igen sok pompás szerep megjátszására is alkalmat ad. Így Gaál Piri, Szepessy Edith, Horváth, Gyöző, Rudas, Földes, Jávor, Kun, Erdélyi, nagyszerű szerepeket elevenítenek meg a Szegény lányt nem lehet elvenni holnap esti premierjén, amely tekintettel arra, hogy Zagon István a Marika révén már előnyösen ismert Arad közönsége előtt, meleg este lesz a színháznak és életképes, még sok tapsos előadásra jogosított darabbá avatja az új vigjátékot.

* Ma délután mérsékelt helyárrakkal „Az utolsó Verebely-lány”-ban gyönyörködhet az aradi közönség, amely minden egyes alkalmat megragadott arra, hogy társulhassa ezt

TAKACS-PENZIÓ

Budapest, IV., Kristóf-tér 2.

Modern eleganciával berendezve, egészen új, központi fűtés, lift. Elsőrangú elátással napi 6 pengőtől. Telefon 876-09.

a kitünő operettet, amelynek főszerepeiben Viola Margit, Kertész Mancsi, Gaál Piri, Szepessy Edith, Dancs Ica, Galetta Ferenc, Gyöző, ifj. Szendrey, Horváth, Földes, Kun, valósággal brilliroznak. Az előadás 4 órakor kezdődik.

— A Nyugat február 1-i számában négy tanulmányt, négy novellát, nyolc verset, egy regényfejelet és tíz kritikai cikket találunk. A szám közli Baumgarten Ferenc irodalmi hagyatékából a XIX. század regényéről szóló esszét (Farkas Zoltán fordításában), Ignotus tanulmányát Lessingről, Hollós István „Nemzeti génusz és pszichoanalízis” c. és Gergő Endre „A jelen — az irodalom jövőjében” c. esszét, stb. stb. A szám ára 60 lej, negyedévi előfizetés 300 lej. Főbizományos: Pallas Club, Strada I. Ratiu A.

Romantikus találkozás az aradi színpadon.

Metzgerskaya Sonjának, az aradi színház orosz származású görliének találkozása Sulkovszky Steppannal, a „Kék madár” tagjával, akivel egy házban lakott 15 év előtt Kowelben.

(Arad, február 5.) A világ négy táján égett, rengett a föld, amikor riadtszemű kis muszkalányt hajtott az akkori idők apály-dagály játéka Marosvásárhelyre. Kis fejkendős, bebugyolált emberpalánta, az egész csöppség talán 10 esztendő, ott hurcolta anyja a szoknya-szegélynél.

Sonjuskának hívják, Metzgerskaya Sonjának. Kék a szeme s beleszédült a színház csillogásába. Aradra került. Az aradi színház női karához. Esténként ott névtelenkedik a többi lányok között. Ugrál és énekel. Görli. Szerény kis nő. De most, hogy oroszok vendégszerepeltek a színháznál, felcsillant a szeme. Oroszok! A végtelen mezőkről ideszakadt honfitársak.

— Ruszki? — kérdezte az egyik orosz zubbonyostól. — Valóban? És visszaidézgette a régi, kedves orosz szavakat.

— Lengyelország. Kowel ... — válaszolta az orosz.

— Kowel? ... — és feldobogott Sonja szíve.

— Wagzalszkaya ulica — volt a felelet.

Könny bugyant elő Sonja kék szeméből.

— Wagzalszkaya ulica? Hiszen ott laktunk mi is ...

És egyezett a száni, a ház, a visszaemlékezés, Metzgerskaya Sonja és Sulkovszky Stepan pedig összelelkeztek. Benn folyt a színpadon a próba, mellettük fakó-kopott díszletek, ahol 15 év után, a Wagzalszkaya ulica után, délutáni kergetőzés után összeakadt két orosz. Két lányvetett életű, elszakadt orosz ... (—d.)

Egy Hohenlohe-herceg tragédiája

Örültségtől rohamban meghalt a lezüllött Hohenlohe-Oehringen Sándor herceg.

(Berlin, február 5.) A B. Z. am Mittag ma déli száma jelenti, hogy tegnap

a kórházba való szállítás közben hirtelen meghalt Hohenlohe-Oehringen Sándor herceg.

aki az utóbbi időben nemcsak vagyontalan, de hajléktalan is volt. Hohenlohe-Oehringen herceg mintegy öt hónappal ezelőtt egy bulowstrassei vendéglősnél kapott szállást és ellátást. Amikor tegnap megtudta, hogy a vendéglős a másnak bérbeadott helyiséget el akarja hagyni,

dühöngő örültségtől tört ki rajta és amikor a mentők a kórházba szállították, epileptikus görcsökben meghalt.

Hohenlohe-Oehringen herceget, aki 1891-ben Lindanban született s kinek apja Hohenlohe Oehringen Félix herceg, anyja Hanau hercegnő volt, már évtizedek előtt törölték az urakháza tagjai sorából. 1923-ban az elhunytat egy Bécsben elkövetett

csalás miatt rendőrileg körözték, majd később annak ellenére, hogy a bíróság felmentette, kiutasították Ausztriából. — 1927 márciusában Budapesten találták meg egy rendőri razzia alkalmával teljesen lezüllött állapotban, később pedig hasonló körülmények között a mainamenti Frankfurtban akadtak rá.

Huszonnégy óra alatt befejezhetik az optánsügyet

Serban Mihály dr., Románia meghatalmazottja nyilatkozik az optáns-per jelenlegi állásáról.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Néhány nappal ezelőtt az optáns-perben tárgyaló san-remoi delegáció két tagja, Serban Mihály dr. cluji gazdasági akadémiai tanár és Porutiu Bálint dr. egyetemi tanár visszaérkeztek a fővárosba és magukkal hozták a kisajátított birtokok pénzügyi megváltására vonatkozó magyar javaslatot. A san-remoi delegáció két tagja tegnap utazott vissza Olaszországba. Elutazása előtt tudósítónk beszélgetést folytatott Serban Mihály dr. tanárral, aki a következőket mondotta:

— Az impresszióm az, hogy San-Remóban minden jól megy. Mint hivatalos személy nem lehetek azonban túlságosan optimista, viszont a pesszimizmust sem tartom jó tanácsadónak, mert ez mindent elronthat. Az egész optáns-per olyan — folytatta Serban dr. —

mint amikor egy súlyos beteg a műasztalon fekszik. Ha a műtét jól sikerül is, az még nem jelenti azt, hogy nem lépnek fel olyan komplikációk, amelyek a beteg halálát okozhatják. A helyzet az — folytatta — hogy *Mamiu miniszterelnök ur nem akarja huzni-halasztani ezt a dolgot.* Ha mindkét oldalról kelő jóindulat nyilvánul meg, úgy

az én San-Remóban való megérkezésem után, huszonnégy órán belül létre jöhet a megállapodás.

Egyébként, magammal viszem a kormány újabb utasításait abban a meggyőződésben, hogy az új instrukciók alapján meginduló tárgyalások sikerrel fognak befejeződni. Hogy melyek az újabb feltételek — fejezte be szavait Serban dr. — természetesen nem nyilatkozhatom.

Ezidén még a régi Neptunban fürdünk.

Csak a jövő év őszén kezdődhetnek a modernizálási munkálatok, részletekben fogják kiépíteni a Neptun-fürdőt.

(Arad, február 5.) Az aradi városi mérnöki hivatalban serényen folyik a munka a Neptun végleges modernizálási tervének elkészítésére. Muresán János városi főmérnök a város által megvásárolt tervzetekből egyet készít el, amely magában foglalja az összes tervzetek előnyeit. Ma beszélgetést folytattunk ez ügyben a főmérnökkel, aki a következőket mondta el:

— Körülbelül két héten belül elkészül a tervzet, amelyet jóváhagyás végett a belügyminisztériumhoz, illetve a legfelsőbb műszaki tanácshoz küldünk. Természetesen szó sem lehet arról, hogy az idei szezonban történjen valami. Mire a tervzetet Bucurestiben áttanulmányozták és döntenek felette, április lesz és akkor legalább 90 napos nyilvános

pályázatot kell kiírni a munkálatok elvégzésére.

Akkor már régen benne leszünk a fürdő-szezonban, úgy, hogy a közönségnek az idén meg kell elégednie a jelenlegi fürdővel.

Ez év őszén azonban már sor kerülhet arra, hogy megkezdődjenek a munkálatok. Összesen körülbelül 14—16 millió lejbe fog kerülni a Neptun modernizálása és természetesen arról sem lehet szó, hogy egyszerre végezzünk el mindent. Attól függ, hogy a tanács mennyi pénzt tud évenként a Neptun rendelkezésére bocsátani és ehhez mérten évenként egy-egy részletet megcsinálunk. A jövő év nyarára azonban már új fürdő áll a közönség rendelkezésére.

APOLLO

URANIA

Ma, szerdán 5, 7 és 9-kor

UTOLJÁRA

REVÜ SZEPE

az UFA-filmgyár 1928-es lecszobok állítású vígjátéka

DINA GRALLA és WERNER FUTTERER-el

Titokzatos futár

IVAN MOŠJOUKINE
LIL DAGOVER

APOLLO

Holnap

PREMIER

Izgalmas keleti történet eredetű algiri fejtételekkel. Főszerepben a francia filmjászás legnagyobbjai:

Gaston Modot és Olga Day

KELET EGE ALATT

Jön legközelebb!

A BARBÁROK

Jön legközelebb!

40 éven felüli emberek, menjetek orvoshoz!

Az általános vizsgálat tizezreket menthet meg az életnek. Meghosszabbodik az emberi életkor, de a rákos megbetegedések szaporodásának oka a korhatár kitolódása. Két feltűnő előadás a berlini Vilmos Császár-intézetben a rák okairól és gyógyításáról.

(Berlin, február 5.) Egy tudományos előadás, amelyen legalább háromezer ember szeretett volna helyet kapni, de körülbelül csak ezren jutottunk be a berlini egyetem auditorium maximum-ába, ahol a Kaiser Wilhelm Institut kiváló vendége, a kopenhágai dr. Albert Fischer tartotta meg előadását a rákkutatás legújabb eredményeiről.

A rákprobléma megoldását csak fiziológiai oldalról lehet megközelíteni — mondta Fischer — és ezen a téren az utolsó időben hatalmas lépésekkel haladtak előre. Ma már a fejlett tudományos technika segítségével a ráksejttel dolgozhatnak a rákkutatás uttorói. Mostanáig csak a rákos daganatot, de legfeljebb a daganat egyes részeit vizsgálhatták a tudósok és természetesen egészen új perspektivákat tár fel a legutóbb nyert lehetőség, mely magát a ráksejtet teszi a kutatás tárgyává. A legújabb módszerek alapján épütnak tudnak ráksejteket tenyészteni, mint baktériumokat és az így mesterségesen előállított ráksejtkulturák módot nyújtanak arra, hogy a lehető legalapvetőbb tanulmányozzák a betegség kórokozói-

nak biológiáját.

A dahlemi Kaiser Wilhelm Institutnak vannak úgynevezett rák-törzsei, melyek már tizezreket esztendősek és még mindig sikerült ezeket továbbfejlesztetni.

E réven sikerült megállapítani, hogy az úgynevezett rosszakaratu daganatokat egy bizonyfajtájú ráksejt okozza, melynek a többi ráksejttől eltérő voltát is meg lehet állapítani. Ezek a ráksejtek veszedelmes voltukat egészen a kipusztulásukig megőrzik és míg a többi ráksejttel való beoltás nem jár súlyosabb következményekkel, ezek a ráksejtek egészséges állatokba oltva halált okozó rákos daganatokat idéznek elő.

Igy feleletet találtak a rákkutatás egyik legnagyobb kérdésére! Mi okozza a rákos megbetegedést? Megállapították, hogy meddő keresni a speciális rákbacillust, a különleges kórokozót, ilyen nincs; a betegség előidézője a ráksejt maga.

Ezeket a sejteket élettani berendezésükre vonatkozólag a legkülönbözőbb szempontból megvizsgálták és konstatálták, hogy nem ren-

PARMOL
CSAKOLADÉK
ENYHE-GYORS-BIZTOS

delkeznek nagy ellenállóerővel és a többi sejttől eltérő különleges vegyi anyagcsere jellemzi őket. Táplálkozási igényük a lehető legminimálisabb, ellenben a többi sejteknél sokkal intenzívebb mértékben szaporodnak és csakhamar tulburjánozzák azokat. Ebben rejlik a rákbetegség tragikus lefolyásának oka.

Mig a kopenhágai tudós a kérdést elméleti oldaláról világította meg, teljesen ismeretlen és eddig új oldaláról a berlini dr. Paul Lazarus a rák terjedésének okairól és a védekezés módjairól beszélt. Gyakorlati javaslata ép oly egyszerű volt, mint dán kollégájának elméleti megállapításai.

— Teljesen hibás rákepidémiáról beszélni — mondta — a megbetegedések nagy számának egyszerűen az emberi korhatár kitolódása az oka. Minél több öreg ember él a földön, annál több rákos megbetegedés lesz. A tudomány haladásának következményeképpen az emberi életkor további meghosszabbítása várható, úgy, hogy míg ma Németországban hárommillió, hatvanötéztendősnél idősebb ember él, pontos számítások szerint 1975-ben már nyolc millió hetvenötéztendősnél idősebb polgára lesz a német birodalomnak.

Igy érthető a lakosság rokkantsági százalékának nagymértékű emelkedése. Ma Németországnak kétszer annyi rokkantja van, mint 1913-ban volt. A rák elleni küzdelem nem folytatható le elszigetelten, hanem csak egy részre lehet az agkori betegségek elleni offenzívának. Ma már az orvostudomány egyáltalában nem áll tehetetlenül szemben a rákkal. Az operatív, röntgenes s rádiumos módszerek kellő időben való felhasználása módot nyújt a teljes gyógyításra.

A rák gyógyítása így ma már nem is annyira tudományos, mint inkább organizációs kérdés. A rák az idős kor tömegbetegsége és így ennél is, mint más betegségeknel, a profilakszis játsza a vezető szerepet. Arra kell törekedni, hogy minden negyven éven felüli ember szervezetét általános vizsgálatnak vessen alá. Az orvosok ne egy speciális betegségre vonatkozólag vizsgálják meg betegeiket, hanem igyekezzenek tiszta képet nyerni a 40 éven felüli páciens teljes konstitúciójáról. Németországban a kórházak évente ötmillió beteget kezelnek, körülbelül ugyanennyi kerül magánorvos elé. Így tehát az alapos általános vizsgálat tizezreket menthet meg. Ha ezt jól megszervezve megvalósítják, nem kerülne évente száznegyvenzer beteg rák miatt a kórházba és nem halnának meg közülük egy esztendőben hetvenezren, vagyis nem volna husz ezerrel több a rák áldozatainak száma, mint a tuberkolózisé. Egyetlenegy oka van ennek a szörny halálozási arányszámnak: a betegség túl későn való konstatálása.

A mellrák kezelése például az orvostudomány mai állása szerint már nem támaszt nagy nehézségeket és mégis tizezrekre megy a mellrák áldozatainak száma. Miért? A statisztika felel rá. Alig egy százalék kerül kellő időben az orvos elé.

Ha az egész világon megvalósítják a 40 éven felülieknek általános profilaktikus vizsgálatát, a rák nem lesz leküzdhetetlen rém.

Ez a két előadás nagyszerűen bebizonyította, hogy hogyan fog össze elmélet és gyakorlat és hogyan hódítanak el napról-napra újabb területeket az embert romboló szörnyű kór elől...

R. L.

— Folytató a kihallgatások Kaufman Kamil ügyében. Kaufman Kamil volt gépezemigazgató ügyében vasárnap és tegnap egész napon át folytatta a revízió kérdésében kiküldött bizottság a kihallgatásokat és valószínű, hogy ezek a jövő hét végéig tartanak. Kérdést intéztünk dr. Lutai Cornel elnökhöz egyben, aki kijelentette, hogy az ügy mai estdiumában még nem foglalhat állást s így nem nyilatkozhat Kaufman ügyéről. Amint a kihallgatások befejeződnek, sor kerülhet a város vezetésének hivatalos állásfoglalására.

— Megyebizottsági ülés zárt ajtók mögött. Ma délelőtt tartotta első ülését, zárt ajtók mögött, az új megyei interimár bizottság. Az ülésen Popovici Sever dr. elnökölt és teljesen a nyilvánosság kizárásával történt.

— Február 11-én tárgyalják az Egyesült-Bank csődügyét. Mai számunkban jelentettük, hogy Ornstein Árpád táblabíró, a cégbíró vezetője az elmúlt napokban nyugalomba vonult és utódjául Ramonteanu Coriolan törvényszéki bírót delegálták. Február 4-re több Egyesült-Bank csődügyben kellett volna a csődbíróságnak döntést hoznia, azonban Ornstein Árpád távozásával a csődügyek letárgyalása halasztást szenvedett és a csődbíróság új vezetője, Ramonteanu Coriolan február 11-ikében állapította meg az Egyesült-Bank elleni csődügyek letárgyalási napját, amikor is az összes újabb csődkérelmekkel foglalkozni fog a csődbíróság.

— Elfogott nagylaki betörő. A nadlaci csendőrség a mai napon beszállította Neju Rudolf (Radivoi) nadlaci lakost, aki január 31-én betört Saveta Bonamá! s nagyobb pénzüsségeket ellopott. Csakhamar azonban csendőrkézzre került s ma délelőtt a vizsgálóbíróságnál is bevallotta, hogy ő követte el a betörést.

— Tököl-térl kereskedők küldöttsége a városházán. Ma délelőtt a Catedralei (Tököl-téri) kereskedők küldöttsége jelent meg dr. Lutai Cornel interimár bizottsági elnöknel és kérte, hogy a teljes piacot a Tököl-térre helyezze. Lutai dr. kijelentette, hogy tanulmányozni fogja a kérdést és a lakosság érdekeit tartva szem előtt, dönt ebben a kérdésben.

— Nem jelentkeznék munkára a munkanélküliek. A napokban Lutai Cornel dr. interimár bizottsági elnök felhívta a munkanélkülieket, hogy jelentkezzenek munkára az aradi Victoria takarékpénztárnál, Antonescu igazgatónál, ahol legalább kétszáz munkás nyerhet elhelyezést. A felhívásnak eddig semmi fogantatja nem volt és ezért az interimár bizottsági elnök ezután újból felhívja a munkanélkülieket jelentkezésre.

— A Magyar Bál rendező bizottságának utolsó ülése. A vasárnap lévő Magyar Bál szervezési munkálatai, amelyet Laczay Endrével, dr. Barabás Bélával, dr. Parecz Bélával, s Zima Tibornéval az élen, hatalmas hölgygárda végez, ma-holnap befejezéshez közelednek és csütörtök délután 5 órakor a Magyar Párt Szent László-uccai helyiségében, a szervező hölgybizottság utolsó értekezletét tartja. Laczay Endré családgyászja miatt csak csütörtökön kezd meg ismét fogadó-órát a bála vonatkozólag.

Járványos időben gyermekeink ellenállóképességét és erejét fokozza a Jemalt, kellemes csukamájolajas készítmény.

— Az Aradi Kereskedelmi Testület a Kulturpalota kistermében hirdetett előadását elhalasztotta, miután Niculescu Cristea, az Arad-Brádi ipari r.-t. vezérigazgatója, sürgős ügyben Bucurestibe utazott. A Kereskedelmi Testület legközelebbi előadását dr. Stauber János tartja folyó hó 20-ikán.

— A fővárosban gyűlések tartásához nem kell engedély. Bucurestiből jelentik: A rendőrprefektúra rendeletet adott ki, amely szerint ezután nem adnak ki több népgyűlésre engedélyt, miután a legutóbb életbeléptetett intézkedések szerint: gyűlések minden engedély nélkül, szabadon tarthatók. A gyűlés zavartalan lefolyásáról a rendőrség köteles gondoskodni.

Ajándéktárgyak legnagyobb választékban és minden árban

M. Fischer üvegárúház

— Óriási vihar a Fekete tengeren. Bucurestiből jelentik: A Fekete tengeren óriási vihar tombol. Több román hajó kapitánya jelentést küldött Konstantinápolyból, hogy nem tudnak elindulni a hazai kikötők felé. Egy olasz gőzös több napig küzdött a viharban, hogy kikötőbe fusson. A vihar végül is elsüllyesztette az olasz hajót, amelynek személyzete odaveszett.

Életfogytiglani fegyházra ítélték Erdélyi Bélát.

Zsufolt tárgyalóterem előtt hirdette ki ma délelben Schadl tanácselnök a törvényszék ítéletét az Erdélyi-pörben. — A bíróság Erdélyit gyilkosság büntetésében mondotta ki bűnösnek. — A mellékvádlottakat is elítélték.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Többütes tárgyalás után ma hirdette ki a budapesti törvényszék az ítéletet Erdélyi Béla bűnében. Nagy izgalom előzte meg az ítéletkihirdetést és tegnap este, valamint ma reggel óriási arányú fogadások történtek. A kora reggeli órákban rendőrsztagok szállták meg a törvényszéket, ahova csak a tárgyalásokra igyekvő feleket és a belépési igazolvánnyal ellátott embereket engedték be. Tíz órakor engedték be a közönséget a terembe. Ekkorára már egész autópark állott a törvényszék épülete előtt, míg a folyosók elégsz, előkelő közönséggel népesedtek be.

Tíz óra 40 perckor érkezik be Schadl tanácselnök, mire a közönség a tárgyalóterembe tömül. Az előszobából a fegyházőrök beviszik Erdélyi Bélát, aki nyugodtan viselkedik ugyan, sőt olykor-olykor mosolyog is, de látni, hogy ideges és ez a viselkedés csak kényszeredett. Gál Jenő dr. biztatja védencét. Pontban 11 órakor szölitják Erdélyit és társait a vádlottak padjához. Erdélyi Béla ekkor teljesen sápadt lesz és feltűnően komolyan viselkedik. Arcszíne pillanatonként változik. Halálos csend lesz urrá a termen és Schadl tanácselnök feláll s felolvassa az ítéletet:

Az elnök kihirdeti az ítéletet.

— Kihirdetem a törvényszék ítéletét — szölit az elnök. — A magyar állam nevében. A közönség feláll. Schadl folytatja az ítéletkihirdetést. A B. t. k. 278-ik szakasza alapján

bűnösnek mondja ki a bíróság Erdélyi Bélát gyilkossági kísérlet büntetésében, ezenkívül pedig a gyilkosság büntetésében, továbbá 21 közokirathamisításban, 5 magánokirathamisításban, 3 közokirathamisításra való felbujtásban, csalásban és sikkasztásban s ezért életfogytiglani fegyházbüntetésre, tíz évi hivatalvesztésre és politikai jogának tíz évre való felfüggesztésére ítélte.

Az ítéletet Erdélyi mozdulatlanul hallgatja végig. Ezután a mellékvádlottak büntetésére térnek át. A törvényszék Borsos Józsefet két rendbeli okirathamisításért, egy rendbeli csalásért és egy rendbeli családi kísérletért a büntető törvények idevonatkozó 92-ik szakasza értelmében, egy évi börtönre és politikai jogainak tíz évi felfüggesztésére ítélte. A vizsgálati fogságban letöltött hat hónap és huszonegy napot az ítéletbe beszámították. Filó Józsefet tizenegy rendbeli okirathamisításért, egy rendbeli csalásért, egy évi és hat hónapi börtönbüntetésre és politikai jogainak tíz évre való felfüggesztésére ítélte. A vizsgálati fogságban eltöltött öt hónapot és huszonegy napot beszámította az ítéletbe. Danielszki Miklóst két rendbeli okirathamisításért hat havi börtönre ítélték.

Az ítélet indokolása.

Ezután a tanácselnök megkezdi az ítélet indokolását. Kijelenti, hogy a szakértői vélemények azt bizonyítják, hogy

mindkét esetben idegen kéz adta be a mérget Forgács Annának, akit lelöttek egy szikláról, majd veronálos bódulatban zsinegeléssel meggyilkoltak. Mindezt Erdélyi Béla követte el.

Schadl ismerteti a per anyagát. Többek között kijelenti, hogy Erdélyi tele van hazugsággal és hamissággal. Röser érettségi bizonyítványa hamis, doktori diplomája szintén és mégis gáncsnélküli lovagnak játssza meg magát. Közben azonban bárói váltókat hamisított és el-

merül a bűnökben. Dözsölő, komolytalan, léha ember, aki a római vállalkozást is csődbe viszi. Megismeri végre Forgács Annát, feleségül veszi és néhány heti házasság után verni kezd. Az asszony tőr és szenved. Nem bizonyítható be Erdélyi ama állítása, hogy Anna kérte meg rá, hogy verje, ellenben ezzel szemben bebizonyítható, hogy Forgács Anna nem volt részes a váltóhamisításokban s hogy kábítószert egyáltalában nem használt. A május méregzést, az augusztusi lezuhanást, majd a későbbi veronálmérgezést Erdélyi véletlenségnek mondja, azonban a törvényszék tudatos eljárást lát mögötte. Erdélyi, aki nyakig el van adósodva, Millstadtba megy nyaralni, a hitelezőket hamis levelekkel megcsalja. A törvényszék megállapítja továbbá, hogy az a hely, ahonnan Forgács Anna lezuhan, teljesen veszélytelen és így lehetetlen az, hogy a lezuhanást a véletlen okozta volna. Anna sohasem panaszkodott tériszonyról, de többször említette, hogy Erdélyi lökte le. Csodálatosképpen a lezuhanás nem volt halálos és Anna már felkelt, amikor Erdélyi a veronált beadta. Erdélyi sohasem említette dr. Pichlernek, hogy veronált szed álmatlanság ellen. Feltűnő, hogy csak két ízben vett veronált, vallomása szerint még feltűnőbb körülmény az, hogy Anna halála után nem szedett több alatót, dacára annak, hogy ilyen esetben még inkább lehetett volna álmatlanságra oka. Ehelyett kiöntötte és kisöpörtette a veronált. A zsinegelést a törvényszék tényként állapítja meg, a zsinegelési barázda tárgyi bizonyíték. Ottlétekor a szobaleányt azért hívta be a szobába, nehogy az észrevehesse, mi történt. Lehetetlenség, hogy Anna úgy rendezte volna be ágyát, mint ahogyan megtalálták és kétségtelen, hogy Erdélyi tüntette el a nyomokat. A többi bűncselekményben Erdélyi bűnössége kétségtelen. Schadl tanácselnök ezután a mellékvádlottak ítéletét indokolja, bebizonyítottak látva mindegyik bűncselekményét. Mindhárman semmisségi panasszal élnek.

Erdélyi felebbez.

Az elnök ezután Erdélyit szölitja fel nyilatkozattételre. A gyilkos feláll s katonásan, harsány hangon, szinpadiasan kiáltja:

— Ártatlanságom tudatában tisztelettel felebbezek.

A hamisítások ügyében csatlakozik a védő előterjesztéséhez. A törvényszék az összes semmisségi panaszokat elfogadja, Erdélyi letartóztatását pedig meghosszabbítja. Erdélyi Béla nevetgéve indul ki a teremből és amikor a védői emelvényhez ér, hangosan kiáltja:

— A kabaré méltó befejezése.

A fegyházőrök elviszik Erdélyi Bélát, a közönség halk morajjal, izgatottan tárgyalva az eseményeket, vonul ki a teremből. Az Erdélyi-ügy utolsó felvonása lezajlott.

Egy másik Erdélyi-ügy tárgyalása.

Érdekés, hogy épen ma tárgyalta a tábla Erdélyi Béla egyik ügyét, amelyben azonban nem hozott ítéletet. A törvényszék Falkmann-tanács Erdélyi Bélát még az elmúlt esztendőben Elek István tisztviselő ellen elkövetett testi sértés miatt hat havi börtönre ítélte. Erdélyinek párbaja volt Elek Istvánnal és a párbajnál, amikor a segédek jelt adtak az összezsapásra, Erdélyi, ahelyett, hogy szabályos párbajt vívott volna, nekirohant ellenfelének és brutálisan összevissza harapta és verte. Erdélyi meglebbezte az ítéletet és a felebbezést ma kellett volna letárgyalni, tekintettel azonban a mai főtárgyalásra, a felebbezési tárgyalást elnapolták.

— Hány épület van Budapesten? Budapestről jelenük: Budapest statisztikai adatai alapján Pesten kilencvenegy kórház, harmincnégy színház, husz muzeum, husz fürdő, 62 gyárépület, 33 szálloda, 42 templom, 26.000 épület van, amelyből 19.500 lakóház.

— **Házasság.** Vas Lili, a Neuman Testvérek-cég tisztviselője és Margel Simon, a „Britannia” biztosító intézet tisztviselője f. hó 10-én házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Bíró nem lehet vállalati igazgatósági tag.** Bucurestiből jelentik: Junian igazságügyminiszter törvényjavaslatot készített, amely módosítja a bírói szervezeti szabályt és kimondja, hogy bíró, vagy bírósági tisztviselő nem vehet részt sem vállalati igazgatóságokban, sem pedig felügyelő-bizottságokban.

— **A rendőrség letartóztatott egy aradi tolvajt.** Ma délelőtt vakmerő betörőnőt tartóztatott le az aradi rendőrség. Még az elmúlt napokban Földes Adolf Str. Cuza Voda 5. szám alatti aradi lakos jelentette a rendőrségen, hogy lakásában betörő járt és több értékes tárgyat ellopt. A nyomozás megállapította, hogy a tettes valószínűleg sietett, mert egy felpár keztyűt ott felejtett. Ennek nyomán azután ma letartóztatták Simon Borbála aradi lakosnőt, akinél megmotozásakor több álcusost találtak s kihallgatása során beismerte, hogy ő követte el a betörést, átkísérték az ügyvédségre, ahol letartóztatásba helyezték. Érdekes, hogy Simon Borbála testvérhuga Simon Józsefnek, aki néhány esztendővel ezelőtt meggyilkolta és a Marospartra cipelte feleségét, a Kánya-vendéglő mosogatóasszonyát.

— **Meghalt egy aradi vértanu unokahuga.** Általánosan ismert, előkelő aradi urinó hunyta le február hó 3-ikán örök álmra szemét: meghalt ittekel és eleméri Kiss Vilma, 83 éves korában. Az elhunyt közeli rokonságban volt a 48-as forradalomban kivégzett Kiss Ernő tábornokkal, akinek unokahuga volt. A matróna néhány napig gyengélkedett csak s vasárnap csendesesen elszenderült. Halála a Laczay, Vásárhelyi, Reichler, Sármezey, Olasz családokat döntötte gyászba. Holttestét ma délután helyezték örök nyugalomra a Strada Iosif Vulcan (Kazinczy-ucca) 10. számú házból, a Laczay-család sírboltjába.

— **Zima Tibor előadása az aradi iparosok szabadegyetemén.** Szerdán este kilenc órai kezdettel, az aradi Iparos Otthon kulturházában tartja meg Zima Tibor volt képviselő, az aradi iparosok szabadegyetemének az idei szezonban már harmadik előadását. „A valuta stabilizációja” címen. Az égetően aktuális kérdéssel személetes mondanivalói lesznek az országos hírű közgazdásznak, így érthető az általános érdeklődés, amely az előadás iránt nem iparos körök részéről is megnyilvánul. Az előadás látogatása díjtalan, nem iparosokat is szívesen látnak. Előadás után Horváth József műszerész rendez igen érdekesnek ígérkező rádióbemutató hangversenyt.

— **Kilencven centiméteren ingyen utaznak — Amerikában.** Newyorkból jelentik: Ma furcsa intézkedés lépett életbe. A villamosokon a 90 centiméteren aluliak ingyen utazhatnak. Teljesen mellékes, hogy gyermekek-e, vagy törpék, a fontos csak az, hogy egy, a kocsi falon festett vonalon aluli termetük legyen.

Alkalmi összejövetelekre
kölesön-edény kapható

M. Fischer üvegáruház

TELEPHON 390.

— **Lángszórákkal küzd Jeruzsálem a katasztrófális sáskajárás ellen.** Jeruzsálemben, a hol most is tavasz van, ismét megjelentek a sáskák. Ez a csapás majdnem évről-évre ismétlődik. Ebben az évben valóságos sáská-óriások érkeztek, amelyeknek harapása nyomán kicsordul az ember kezéből a vér. Ezek a kis bestiák hosszú fűrtökben rakják le tojásaikat a földre. A városi vezetőség rendelettel kötelezett minden lakost, még a gyermekeket is, hogy egy-egy kiló sáskatojást szolgáltassanak be a hatóságoknak. A lakosság roston süti és mézzel keverve eszi a sáskát, a hatóságok pedig lángszórákkal küzdenek most az idei sáskajárás ellen.

— **Összes újdonságok Kerpel könyvtárában.**

— **Táncestély az Újságíróklubban.** Holnap, szerdán este, 10 órai kezdettel táncestély lesz az Újságíróklubban.

Grosz József meghalt.

Spanyolból kétoldali tüdőgyulladás. — Báró Korányi tanár a nagybetegnél. — Szivgyengesség folytán éjjel után következett be a halál.

(Arad, február 5.) A késő éjjeli órákban, éjjel után fél 2 órakor vettük a hírt, hogy Grosz József fatermelő, életének 70-ik esztendejében elhunyt. Grosz József halálát rövid, de súlyos betegség előzte meg. Egy héttel ezelőtt meghűlt, ágynak esett és kezelőorvosai azonnal súlyosnak találták állapotát. A család lehvatta Budapestről dr. báró Korányi Sándor tanárt, aki azonban nem tehetett egyebet, mint megbeszélte a kezelőorvosokkal a beteg állapotát, mit annál is inkább súlyosnak talált, mert a spanyolból eredő kétoldali tüdőgyulladás állandóan terjedt. Grosz József betegsége körül egy héten át éjjel-nappal, ugyszólván alvás és pihenés nélkül ott volt szerető hitvese és közvetlen rokonai közül többen. Ma válságosra fordult a beteg állapota, pulzusa folyton rosszabbodott és környezete aggodva sejtette, hogy a beteg nem éri meg a reggelt. A sejtésem, sajnos, valóra

vált: a nagybeteg szíve éjjel 1 órakor megszünt dobogni.

Grosz József Románia egyik legtekintélyesebb fatermelője volt. Évtizedeken át Lipáról vezette üzemeit, ahol központi irodája volt. Néhány évvel ezelőtt, 1922-ben költözött Aradra, ahol megvásárolta Urbán Iván báró, volt főispán Szent László-uccal palotáját. Azóta itt dolgozott fáradhatatlanul és élt óriási vagyonához mért, igénytelenül, szerényen. Minden idejét üzletének, minden szeretetét családjának szentelte. Az elhunyt Grosz Józsefnek közel 10.000 holdas erdőbirtoka volt Nádason, azonkívül fakitermelő vállalatát az ország több részén. A haláleset széles körben fog mélyszéges részvételt kelteni, mert a betőtől-talpig becsületes és korrekt férfit mindenki szerette, aki csak ismerte. Az elhunytat a Grosz (Lippa), Makrovitz, Szerényi, dr. Kardos (Arad), Weisz (Timisoara) és Holzner (Lugos) családok gyászolták. A temetés csütörtökön délután fél 3 órakor lesz Aradon, a volt Szent László-uccai gyászszobából.

Tehéntejtől megveszett egy simándi család

A veszett kutya által megmárt tehén tejét itták. — Megindult a nyomozás, nem került-e forgalomba Aradon is a fertőzött tej.

(Arad, február 5.) Megrendítő tragédia játszódott le a közeli Simándi községben. Ezelőtt három héttel Popa Péter ottani gazdálkodónak megveszett a háziorvos kutyája és megmarta három tehenét. A gazda agyonlőtte a kutyát és nem törődött többé az esettel. A három tehén tejéből tovább táplálkoztak és mint az eddigi nyomozás megállapította, a felesleges tejet eladták.

Tegnapelőtt különös tünetek mutatkoztak a Popa-családon. Szédülésről, fejfájásról panaszkodtak és ma reggelre a gazda, felesége és kis gyermekük rettenetes görcsöket kap-

tak. Azonnal orvost hívtak, aki megállapította, hogy a szerencsétlen emberek a veszettkutya marásától megfertőzött tehén tejéből itták és annak a következményei most a fájdalmas görcsök. A község állatorvosa a három tehenet nyomban agyonlőtte és a Popa-családot még a mai napon a clujai (kolozsvári) Pasteur-intézetbe szállították. Simándi községből ma átirat érkezett az aradi rendőrségre annak megállapítása végett, hogy Popák nem hozták-e a veszettkutya által megmárt tejet Aradon is forgalomba.

— **Az Iparos-bárról írott referádánkkal kapcsolatosan a rendezőség ma annak közlésére kért fel bennünket, hogy a pezsgősátorban Dittich Albertné és Dittich Irénke, aki a szépségversenyen legtöbb szavazatot kapottak között is szerepelt, szintén tevékeny munkával járult hozzá az est sikeréhez.**

— **Nem azonos. Vasiliu Atanasie volt kisenői agronom ellen egy család miatt tett feljelentés alapján megirtuk, hogy a volt kisenői agronom Pécskán teljesít szolgálatot. Közben kiderült, hogy a megvádolt agronom már korábbi ügyel miatt nem láthatja el hivatalát és Pécskára csak családi ügyben utazott. Félreértések elkerülése céljából megállapítjuk, hogy Raducenu András pécskai főagronom nem azonos, semmiféle összeköttetésben nincsen a vád alatt volt kisenői agronommal.**

— **Nyolc halottja van a budapesti spanyol-járványnak.** Budapestről jelentik: A spanyol-járvány tovább tart. A kórházakban 137 beteget ápoltak, akik valamennyien február elseje óta kerültek be a kórházba. A spanyol-járvány eddig nyolc halottat követelt, akik közül egy sem halt meg a kórházba. Csordás Elemér dr. tiszti főorvos véleménye szerint a betegség észak felől jött és enyhe lefolyású.

Üvegezés, képkeretezés
legolcsóbb napi áron

M. Fischer üvegáruház

— **Nagyon sok, csak hogy kevés olyan fő szer van, amely az embernek a betegségekben megkönnyebbülést szerezhet s amely, miután nem vigyázunk eléggé, számos megjelenésében valósággal ostora az emberiségnek. A székrekedés és következményei a következők: kedélybeli depresszió, rossz hangulat, fejfájás stb. Nem tudja Ön, miért szenved fejfájásban, miért nem tisztja a fele s hogy miért rossz kedvű? Menjén el az orvoshoz, aki ezt fogja kérdezni Öntől: „hogyan áll az emésztésed, van-e rendszeren székelésed?” Erre Ön meg fogja állapítani, hogy ez az eset nem áll fent, mire ő Önnek az emésztési folyamat elősegítésére és a székrekedés megszüntetésére végett Darmolt fog ajánlani.**

ARAD — BUDAPEST
APOLLO — RADIUS

egyszerre mutatják be
minden idők legzebb és legnagyobb filmjét

VOLGA-VOLGA-t

STENKA RAZIN kozák vezérről
szóló hősköteményt.

TURJANSKY, a STROGOFF MIHÁLY
rendezőjének csodás mesterműve

HANS ADALBERT SLTOPF
LILIAN HALL DAVIS,
RUDOLF KLEIN ROGGE

Jön az APOLLOBA

— **Az Aradi Lutheránus Női Gyámintézet által rendezett tárgysorsjáték huzása f. hó 6-án délután 3 órakor a városháza nagytermében lesz megtartva. A nyerő számok tárgyai f. hó 7., 8. és 9-én Luther-u. 2. sz. női gyámintézet helyiségben lesznek kiadva. A ki nem váltott tárgyak az egyesület tulajdonát képezik.**

— **A Képes A. B. C. hetilap a legjobb bécsi nyomdában előállított és gyönyörű fővárosi illusztrációkkal díszített mondalm lap mai számának tartalma a következő: Színházi beszámoló a külföldi színpadokról, képekben, Maupassant és Barbusse egy-egy eddig magyar nyelven ismeretlen novellája, Hoffmann Pálma Mici szenzációs karrierje. Az altestnékülű nő, Tibor Yest regénye, Pillanattfelvétel egy Jazzbandról, Orvosi Rovat, Világhírű táncosnők. Az idei szezon filmslágerai. Grafologiai rovat, Divat, Keresztretivény és művészi képek. Az A. B. C. kapható az összes árusoknál. Egyes szám ára 10 lel. Előfizetés negyedévre 110 lel, félévre 200 lel, egyévre 400 lel. Szerkesztőség és kiadóhivatal Wien, 18. Währinger Str. 140.**

— **Új rádiókönyvek érkeztek Kerpelhez.**

— **Nizza vendégül látja Európa szépségeit.** Nizzából jelentik: Miss Európa megválasztása után Nizza városa három napig vendégül látja Európa husz szépségkirálynőjét.

RÁDIÓ.

Rádió-láz Aradon.

Kik kaptak a napokban rádióengedélyt?

(Arad, február 5.) A rádió felszabadításakor, Románia lakossága a kulturszomjót hajtva, bámulatos lelkesedéssel és meglepő tömegben vetette rá magát a rádiókészülék beszerzésére. A rádiókereskedelem szinte egyik rapról a másikra hatalmasat fejlődött és a nagyobb városokban egymásután nyílnak meg a rádiókat árusító üzletek. Az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy egyetlen országban sem hatalmasodott el olyan gyorsan a rádió-láz, mint Romániában. Nem érdektelen megállapítani, hogy az egész országban aránylag Aradon és Aradmegyében terjed legjobban a rádió. Csak a legutóbbi napokban a következő aradiak és aradmegyeiek kaptak rádióengedélyeket:

Andenco Imre, Avram Sándor, Altmann Ignác, Dénes Lajos, Dina János, Erkey János, Farkas Erzsébet, Fleiszig Matild, Fried László, Grausz Sámuel, Geier Ferenc, Gráf Sándor, Goldschmidt Sándor, Gábor Gyula, Gulyás János, Junák Kálmán, Nagy János, Nagy József, Oszter Kajetán, Polgár Jenő, Rázel József, Reich József, Reichenberg Dezső, Stauber József, dr. Török Dezső, Tokody Lajos, Timkó Lajos, Vass Barnabás, dr. Vágvölgyi Lajos, Vass Ilona, Weisz Márkus, Varga Daniló, Varjas Emil, Weisz József, Weisz Márton, Weisz József, Waldmann Izidor, Zádor Imre, Szalay Lajos, Sintey György, Szántay Lajos, Szoboda Ferdinánd, Székely Albert, Somlyai László, Stapaniu Antal, dr. Marcus Mihály, Balázs Márton, Bloch Jenő, Benkő Albert, dr. Kupier Miksa, Klein Józsefné, Kohn Mária, Küntzler András, Kopetkó Károly, Puskel János, Pálkás Lajos, Ponta Kornél, Popovici Aurel, Hartner Gusztáv, Helmar Ágoston, Hunyadi József, Haász Ernő, Hirsch József, Hollander Emil, dr. Berta Emil, Moilelea Illés, Kárpáti Károly, Friesental Ferenc, Seracu Sándor, Koncz Mihály. Aradmegyei községekben kaptak: Ausfander Albert, Bartha Ferdinánd Ujarad, Jurányi István Buteni, Grosorean Gyula Cetatea, Vadász Károly, Hallai Vendel, Raicu Gyula Curtici, Seredán Ferenc, Cotta Vazul Gurahonc, Rusu Simon Graniceri, Leisingen Antal Jlogovác, Dreschmidt Ferenc, Kranovszky Andor Micalaca, Koos Lajos, Vida György Nagylak, Ditrich János Nagypereg, Serb János Paulis, Trefan András Radna, Schlatt Géza, Hajas Sándor, Schreiber József, dr. Karácsonyi Sándor és Kuliner Béla Pécska.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

Szerda, február 6.

Wien—Graz 12. Délelőtti hangverseny. 17. Délutáni hangverseny. 20. Zenekari hangverseny. Utána: Könyvi esti zene. — Berlin 21. Nagy filharmonikus hangverseny, énekkarral és operanékesek közreműködésével. 22.50. Táncczene. — Bern 17. Délutáni hangverseny. 18. Zenekari hangverseny. 21.15. Schubert—Berti „Három a kislány” operettjének előadása. — Bucuresti 18. Könyvi zene. 19. Román zene. 19.30. Könyvi zene. 22. Esti hangverseny. Mihaescu hangversenyének (tenor) közreműködésével. 24. A házzenekar hangversenye. — Brünn 13.30. Déli hangverseny. 20. Richard Strauss: „Salome” című operájának közvetítése Prágából. — Frankfurt 17.35. Zenekari hangverseny. Régi operettek. 21.15. Halévy „Der Schicksalstag” operájának előadása. — Leipzig 17.30. Délutáni hangverseny. 21. Zenekari hangverseny. 22.15. Protestáns egyházi zene. — 2. L. O. London és 5xx Daventry 13. Eleanor Perelval (szoprán) és Henry Luscombe (bariton) hangversenye. 14. A Frascati zenekar hangversenye. 16.45. Ethel Barker (alt) klasszikus hangversenye. 17.45. Orgonahangverseny. 21. Zenekari hangverseny. 22.55. Henschel: „Sea Change” c. komikus operájának közvetítése. 24. Táncczene. — Milánó 13.30. Déli hangverseny. 17.30. Jazz-band. 21.30. Zenekari hangverseny. — München 13.55. Déli hangverseny. 21. Hangverseny. 23.45. Táncczene. — Nápoly 18. O. Di Napoli (szoprán) hangverse-

nye. 22.02. Zenekari hangverseny és karének. — Pozsony 17.30. Zenekari hangverseny Éva Madrabová dalénekesnő közreműködésével. — Prága 13.30. Déli hangverseny. 21. Richard Strauss: „Salome” című operájának közvetítése. — Róma 18.30. Zenekari hangverseny. 21.45. G. Puccini: „Nyugat leánya” c. operájának közvetítése. — Stuttgart 17.35. Délutáni hangverseny. Régi operett-részletek. 21.15. F. Halévy „Der Schicksalstag” operájának előadása. — Zágráb 17.30. Népies délutáni hangverseny. 21.35. Könyvi zene. — Zürich 13.32. Zenekari hangverseny. 17. Délutáni hangverseny. — Budapest 10.15. Hangverseny. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés és hírek. 13.20. Kurina Simi és cigány zenekarának hangversenye. 14. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 15.30. Hírek, élelmiszerárak. 16.30. A Magyar Rádió Ujság „Morse”-tanfolyama. 17. Szilárd Róbert felolvasása: „Történetek a pécsi török basák idejéből.” 17.45. Pontos időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés és hírek. 18.10. Séták a Nemzeti Múzeumban. „A Magyar Nemzeti Múzeum antik-gyűjteménye. (Dr. Paulovics István muzeumi ör.) 18.35. Gramofonhangverseny. 19.25. Olasz nyelvoktatás. (Gallerini Bonaventura.) 20. Operett-részletek. (Zenekari hangverseny. Vezényel Berg Ottó karnagy.) 21.30. Hangverseny. R. Ziperovsky Fülöpke hegedűbrácsa duett-estje, Polgár Tibor (zongora) közreműködésével. 23. Pontos időjelzés, hírek és időjárásjelentés. 23.20. A Spolarich-kávéházról: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

□ **Rádiókiállítás Szegeden.** Budapestről jelentik: A délmagyarországi Rádióklub Szegeden Rádiókiállítást rendez, amelyen egyúttal versenypályadíjat is tűznek ki amatőr rádiókészülékekre.

□ **Baj van a hullámhosszakkal.** Ismeretes, hogy a nemzetközi rádió-konferencia elhatározta, hogy 1929. január 13-án megváltoztatja a hullámhosszakot és újakat léptet életbe. A jelzett napon már működésbe is hozták az új hullámhosszakot, de nem volt bennük köszönet. Azóta általános a panasz a rádió-előfizetők között, hogy különösen a kisebb gépeknél a legnagyobb zavar uralkodik. Csak a legszelktivebb készülékek képesek az éterben össze-vissza gabalyodott villamoshullámokat szétválasztani, de azoknál is megtörténik, hogy egyszerre két, három leadást közvetítenek. Nagyon sokan visszavánják a régi jó idöket, amikor legalább részben, a legpontosabban lehetett venni a leadásokat. A beérkezett panaszok alapján a leadók megindították a nyomozást és megállapították, hogy a hiba elsősorban ott van, hogy egyes állomások nem vették figyelembe a nemzetközi konferencia határozatát és még ma is a régi hullámhosszakkal dolgoznak. A másik súlyos hiba pedig az, hogy Oroszországban állandóan szaporodnak és erősödnek a leadók és Oroszország szintén nem törődött a konferencia határozatával. Ezeknek a hibáknak kiküszöbölésére most folynak a tárgyalások.

□ **Feltalálták a beépített hangosanbeszélőt.** A hangosanbeszélőnek egyetlen hibája az, hogy sok helyet foglal. Egy német rádiógyár most forgalomba hozott egy háromlámás készüléket, amelynek doboza magába foglalta a hangosanbeszélőt is. A készülék semmivel se nagyobb egy rendes háromlámás gépnél és a doboza úgy van megkonstruálva, mint a tölcsernéküli modern gramofonok. Hir szerint ez a beépített hangosanbeszélő tökéletesen pótolja a különálló hangosanbeszélő készüléket.

□ **Milyen rádiót vegyünk?** Ez is nagy problémája a rádióvásárlóknak. Saját izlésükre, vagy rábeszélésre hallgatva, nagyon gyakran csalódás éri őket a rádióvásárlásnál. Tájékoztatóként közöljük, hogy a kristálydetektoros készülékkel, ha magas antennával van felszerelve, esetleg egy lámpával megerősítve, hallható Budapest. De ez a készülék ki van téve a legkisebb légköri zavarnak is és egyéb elektromos hullámok is erősen befolyásolják a hallgatást. Ugy ez, mint az egy és két lámás készülék, csupán fejhallgatóval hallható. A jól megkonstruált két lámás gép esetleg hangosan beszélővel közvetíti Budapestet is. A háromlámás készülékekre felszerelhető a hangosan be-

szélő, de nagyrésze csak Pestet és Bécsset közvetíti. Az új és szelektív három lámással egész Európa is hallható. A jó és tökéletes gép a négy lámásnál kezdődik. Egy jó négylámás készülékkel az egész világ leaddóval érikkezésbe léphetünk.

Kifosztottak egy aradi vendéglőt.

Revolveres betörők vakmerő éjszakai támadása.

(Arad, február 5.) Az éjszaka folyamán izgalmas kalandban volt része Magyar István Curtici-ut 16. szám alatt lakó vendéglősnek. Valamivel éjfél után arra ébredt, hogy a vendéglőhelyiségből gyanús zaj hallatszik. Felkelt és kiment a vendéglőbe, ahol három ember épen azzal foglalkozott, hogy az ellopott holmikat rarakja egy, az uccán álló szekérre. Magyar István segítségért kiáltott, mire az egyik betörő revolvert szegzett rá és kijelentette, ha nem hallgat el, agyonlövi. Magyar István erre rohanni kezdett a város felé és szerencsére találkozott egy rendőrrel, akivel együtt visszasiettek a vendéglőhöz. A betörők épen befejezték a holmik felrakását és amikor látták a közeledő rendőrt, felugrottak a kocsira és a lovak közé vágtak.

A rendőr és Magyar üldözöbe vették őket és a betörők menekülés közben ledobálták a kocsiról a lopott holmik egy részét. A rendőrség még az éjszaka folyamán nyomozást indított a vakmerő rablás ügyében és megállapította, hogy a tettesek baltákkal feszítették fel a vendéglő ajtaját és onnan kisebb tárgyakon kívül egy harminc literes hordót, telve pálinkával, loptak el. Kézrekerítésükre a legszigorubbán folyik a nyomozás.

Ellenőrzik a maximális árakat

A maximáló bizottság fokozott szigorúságra kéri a rendőrséget.

(Arad, február 5.) Aradváros ármximáló bizottsága legutóbbi ülésén — mint megirtuk — kimondotta, hogy a legszigorubbán fogja ellenőrizni a maximális árak betartását. Ebben az ügyben az ülés után azonnal átiratot küldött a rendőrségnek, közölve az árakat és kérve a rendőrséget, hogy közegeivel ellenőriztesse az árak betartását. A rendőrség válaszolt is az átiratra és leszögezte, hogy az ellenőrzés meg fog történni.

Ennek dacára állandóan érkeznek panaszok az aradi városházára, hogy a maximális árakat nem respektálják és azoknak, akik maximális áron akarnak vásárolni, egyáltalában nem adnak el semmit. Főképpen a husiparosok ellen merültek fel ilyen panaszok. A mai nap folyamán is konkrét feljelentés érkezett a város gazdasági hivataláncz, hogy a husiparosok valamennyien a 40 lejre maximált borjulist kilogrammonként 46—48 lejre árusítják. A gazdasági hivatal az állandóan felszaporodó panaszok nyomán elhatározta, hogy újabb átiratot intéz a rendőrprefektúrához és felkéri, ellenőrizze az árak betartását és közegeivel hasson oda, hogy minden kereskedésben, ahol maximálás alá tartozó árakat adnak el, látható helyen kifüggeszék az árakat. A város elhatározta, hogy minden eszközzel megvédi a fogyasztóközönséget az ársok visszaéléseitől.

□ **Dobrogheanu kommunistavezér a hadbírótság előtt.** Bucurestiből jelentik: A hadbírótság ma megkezdte Dobrogheanu Ghere kommunistavezér bűnperének tárgyalását. A tanuként megidézett politikusok közül egyetlen egy sem jelent meg a mai tárgyaláson. A bíróság elhatározta, hogy a főtárgyalás során újból beidézi a szóban lévő politikai vezéreket. A vádlott kérte a tárgyalás elnapolását, hogy jobban készülhessen elő a védekezésre, egyben tiltakozott az ellen, hogy ügyét katonai bíróság tárgyalja. A hadbírótság mindkét kifogást elutasította.

Sváb-bál február 9-én a Fehér Keresztben

Román, francia, angol, német, magyar, lengyel, cseh-szlovák, olasz, stb. nyelvekből fordítások, levelek, kérvények, másolások

„MINERVA” fordítási irodában Arad, Bul. Reg. Maria No. 10., I. em. készülnek

Uj típusu „Ford” teherkocsi szabadkézből eladó. Schneider Ferenc, Ghioro 419. 660

Rádiók és alkatrészek
 jutányos árban kaphatók:
Rádió szaküzlet.
Füzesi Márton
 Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca), „Fehér Kereszt” épület, Rippner és Benkó volt helyiség.

Autó-sifon
 képviselő Arad, Str. Eminescu 42., a református templommal szemben.
Allandó patronesere.

Ha közszükségleti,
 alkalmi vagy ajándék-tárgyakat mérsékelt áron óhajt beszerezni, keresse fel
SALGÓNÉ bizományos üzletét Arad, Str. Horia (Szechenyi-u.) Neuman-palota.

FIAT-autó,
 501-es, csukott, jókarban, jutányosan eladó.
 Cím: Györffy „Mures” irodájában.

HARCSA BÉLA
 uri szabóterem, BUDAPEST, IV., Városház-u. 16.
 Nagy raktár eredeti angol szövetekből, elismerten előkelő ízlés, szolid árak. 280

Saját érdekében jöjjön el

az
1929. évi
lipcsei tavaszi
mintavásárral

Kezdődik március 3-án.

Mintavásár ... március 3-9-ig
 Nagy technikai és építkezési vásár március 3-18-ig
 Textilvásár ... március 3-7-ig
 Cipő- és bőrmintavásár március 3-6-ig

Mindenemű felvilágosításokat postafordultával ad
Leipzig. Messamt, Leipzig
 és a tiszteltbeli képviselő **ANGERBAUER JENO,** Timişoara, Str. Gen. Proporgescu 3.

Közgazdaság.

Az Angol-Magyar Bank mérlege.

Magyarország vezető pénzintézeteinek egyike, az Angol-Magyar Bank igen élénk és sikeres üzleti tevékenységet fejtett ki az elmúlt évben. Az intézet a lefolyt esztendőben jelentős tőkeemelését hajtott végre és így fokozottabb érdeklődés előzte meg az 1928-as esztendő mérlegének publikálását. Az erősen megduzzadt jövedelem az intézet lényegesen megnövekedett forgalmából ered s ezt számszerűen bizonyítja az előző év 4.6 milliárdnyi forgalmának 5.8 milliárdra való emelkedése. Igen figyelemre méltó a betéteknek 58.4 millióról 75.6 millióra való növekedése. Az idegen tőkék összege 132 millió pengő, ami egy 37%-os emelkedést jelent, ezzel szemben a mobilitás kifogástalan. Az intézet az utolsó négy év alatt nagyot fejlődött, 1925 végétől 1928 végéig a saját tőke 12.04 millióról 32.01 millióra, a betétek és hitelezők 25.39 millióról 120.61 millióra, a váltótárca 11.94 millióról 61.32 millióra, a tiszta nyereség 638.210 pengőről 3.48 millióra s az osztalékra kifizetett összeg 474.909 pengőről 2.52 millióra emelkedett. Ez az eredmény lehetővé teszi, hogy az osztalékjogosult részvénytulajdonosoknak 50%-ra való növekedése dacára 14% osztalékot (7 P. részvényenként) fizessenek ki a tavalyi 13%-al szemben. A tartalékalap gyarapítására 250.000 pengőt, a nyugdíjartalék növelésére pedig 300.000 pengőt javasolt az igazgatóság. Az 1928. üzletév eredménye 7.3 millió pengő bruttónyereséggel zárult a tavalyi 5.5 millió pengővel szemben.

Zürichben 3.12.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Február hó 5.)
 Kifizetések: Berlin 39.80, Amsterdam 66.95, Newyork 166.70, London 807.50, Páris 6.53, Milánó 8.75, Prága 4.95, Budapest 29.15, Zágráb 2.93.50, Bécs 23.50, Zürich 32.17.50. — Árú: Márka 39.50, dollár 166.50, angol font 805, francia frank 6.70, olasz lira 8.80, cseh korona 4.90, pengő 29.50, dinár 2.95, osztrák schilling 23.60, svájci frank 32. — Pénz: Márka 39, dollár 166, angol font 802, francia frank 6.50, olasz lira 8.60, cseh korona 4.85, pengő 29.20, dinár 2.85, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50. — Irányzat: tartott

Zürichi tőzsdényítés (Február hó 5.)
 Berlin 123.38, Amsterdam 208.25, Newyork 520, London 2521.12.50, Páris 20.31, Milánó 27.21.50, Prága 15.38.50, Budapest 90.66.50, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 3.12.50, Varsó 58.30, Bécs 73.07.

Zürichi tőzsdézárás (Február hó 5.)
 Berlin 123.40, Amsterdam 208.30, Newyork 519.98, London 2521, Páris 20.31, Milánó 27.20.50, Prága 15.38.50, Budapest 90.67.50, Belgrád 9.12.62.50, Bucuresti 3.12.50, Varsó 58.30, Bécs 73.07.50.

Bucuresti-i tőzsdézárás (Február hó 5.)
 Devizák: Páris 6.51, Berlin 39.65, London 807, Newyork 166.25, Milánó 8.73, Zürich 32.15, Prága 4.94, Bécs 23.45, Budapest 29, Varsó 18.70. — Valuták: Napoleon 645, márka 39.50, léva 1.15, török lira 0.82, angol font 807, francia frank 6.57, svájci frank 32.50, olasz lira 8.70, drachma 2.10, dinár 2.92, dollár 166, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 23.60, pengő 29, cseh korona 4.92.

Az angol szaksze vezetői vezerek magasztalják a walesi herceget.

„Megélhetési szempontból — mondja a nyomortanulmányozó herceg — alig jelent különbséget, hogy a munkások dolgoznak-e, vagy sem”.

(London, február 5.) A walesi herceg folytatja az inséges bányavidék beutazását. Több faluban házról-házra járt és ismételtelen megrendülésének adott kifejezést a nyomoruságos lakások és keresti viszonyok fölött. Azt mondta a herceg, hogy úgy látszik,

alig jelent különbséget a megélhetés szempontjából, hogy a munkások dolgoznak-e vagy sem.

Ahol egy gyermeket rongyosan, mezítláb talált, utasította a segítőbizottságot, hogy rögtön küldjenek új cipőt. A munkások mindenütt meghatottan és hátával fordultak a trónörökös és mindezt a strájk megállapítására érdeklődtek.

A mai lapokban több szakszervezeti vezér magasztalta a trónörökös igazi királyi gesztusát és arany szívét, megállapítva, hogy mélyseges emberi érzés minden dicsőítet felülmúl.

A szociálista Daily Herald kiemelt, hogy a herceg szemlátomást betegesen indult utjára orvosai határozott tilalma ellenére, mert influenza szennved. Utjának minden pillanata — folytatja a lap — fájdalmas tapasztalatokat hozott számára és az a mód, ahogy a dolgokba belemélyed, a legszebb világot veti emberséges érzésére, egyszersmind megmagyarázza nagy népszerűségét.

Mulatság.

— A szombati Sváb-bál iránt óriási az érdeklődés. Szombat délután 4 órakor a városban népviseletben felvonulás lesz, zeneszó mellett és ekkor meghívják a hatóságok képviselőit is. A Sváb-bál szépségversenyének díjait a rendezőség a Butorszövetkezet kártyakárában (színházépülettel szemben) állította ki. A bál kezdete 8 órakor.

— Mindenki a Magyar Bála készül. Mint előre látható volt, a február 10-iki Magyar Bál az idén is hatalmas tömegeket fog megmozgatni. Mindenfelől nagy készülődésekről érkezik hír az elnökséghez, amely ötletes újításokkal lehetővé teszi, hogy a tavalyinál még nagyobb tömeg is elhelyezkedhessen és jól szórakozhasson a Magyar Bálon. Rendkívüli a vidékiek érdeklődése, akik egymásután jelentik be a rendezőséghez a bálon való részvételüket. A rendező bizottság utolsó értekezlete csütörtök délután 5 órakor lesz a Magyar Párt helyiségében.

Felelős szerkesztő: REINY JÓZSEF.

A Piața Avram Iancu (Szabadság-ter) és S'r. Banatului (Asztalos Sándor-utca) sarkánál, a hetipiác legelőnebb helyén

bolthelyiség,
azonnalra kiadó.

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredet alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésekódásra válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

DURA elemek angró és detail Varga és Rosenfeldnél Arad, Central szálló mellett.

ALKALMAZÁS.

FIATAL vaskereskedő segéd román nyelvtudással felvétetik. Gáspár műszerész. Neuman-palota. 702

GEPRÜFTE Kindergärtnerin sucht Stelle als Erzieherin zu grösseren Kindern. Briefe bitten unter Geprüfte an die Administration des Blattes Aradi Közlöny. 735

GAZDASSZONYNAK vagy szakácsnőnek ajánlkozom vidékre. Cim volt Thököly-L. ucca 4. 728

JÓHÁZBÓL való leány gyermekek mellé ajánlkozok. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 732

INTELLIGENS, szolid jömegjelensé kiadó leányt keres Str. Cloaca 2. sz. a. Otterou. 742

LAKÁS.

KIADÓ május elsejére volt Batthyány-necában két egymásbanyúló különbejáratu elsőemeleti, elsőrendűen elegáns erkélyes szoba, fürdőszobával, butorral vagy üresen. Bővebbet Str. Ciorgariu 19-21. Loránt. 726

EGY SZOBA konyhából álló udvari lakás a FÖTÉREN MÁJUS 1-RE kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 500

KÉT egyszobás konyhás lakás volt Or-czy-ucca 19. sz. alatt kiadó. Érdeklődni dr. Boca ügyvédnél, Boros Béni-tér 62. 636

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Megtekinthető délután 3-5-ig. Cim Aradi Közlöny kiadójában. 730

EGYSZOBÁS konyhás lakást keresek azonnalra. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 731

BELVÁROSBAN 1 uccai, 1 udvari fürdőszobából és mellékhelyiségekből álló lakás május elsejére kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 738

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

KIADÓ.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1857

VÉTELESELADÁS.

KERESEK Biedermayer álló tükröt, antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, órszfárgyakat, vitrineket, stb. Kívánatra házhoz is megyek. Salgóné bizománnyi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-ú) Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgr-os csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 100

OKTATÁS.

FRANCIÁT és németet nagyon okoson tanítok. Volt Fábán Gábor-ucca 1 föld. szint. 218

Tanár

tanít: latin, görög, német, román, héber nyelveket, komoly előkészítő érettségire. 718
Cim: Ghiba Birta, latin tanár.

INGATLAN.

NÉGYSZOBÁS, fürdőszobás ari magánház azonnal kiadó, illetve áron alul, 240 ezer lejjel átvehető. Értekezni Szoika kereskedőnél, Calea Aurel Vlaicu 1. sz. alatt volt gyorsáru raktárral szemben. 734

ARAD FEHER KERESZT HAGYSZÁLLODA.

Egyetlen hely, ahol központi meleg víz fűtés, hideg, meleg felvétel, hall, mérsékelt polgári árak mellett abszolút tiszta szobák állnak az utazó közönség rendelkezésére. Utasok, közisztviselőknek nagy árendomény. 309

Rippner és Benkó

textilára üzletét áthelyeni február hóban Fischer Eliz-palota volt Weinberger-féle cipőüzletébe. Átköltözés miatt olcsó árak. Maradékok minden elfogadható árban.

Könnyed energiájú kocsit, hat hengerrel, hétcsapágyas főtengellyel. Kocsit, mely sohasem hagy cserben, mely megbízható a legmeredekebb utakon hidraulikus, belső pofás, vízhatlan fékekkel, melyek azonnal reagálnak és csuszásmentesek; széles rugózással, ringásmentes, alacsony karosszériával. Oly kocsit adj nekem, mellyel mindenhova mehetek, minden gyorsaságot elérhetek kényelemben és biztonságban.

EGY

CHRYSLERT

ADJ NEKEM!

Három nagyszerű hathengeres típus: Chrysler Imperial 80 - Chrysler 75 - Chrysler 65! A négyhengeres Plymouth szintén Chrysler! Chrysler kocsit - minden típusban és minden árt! Nézze meg modelljeinket képviselőnkkel. Irjon árjegyzékért.

IOAN N. JILESCU STRADA REGINA MARIÁ 16, CLUJ

Chrysler Sales Corporation, Detroit U. S. A.

VIZUMOK követségeknél Utleveihosszabítások, C.F.R. bérletek

!! **Künstler-vizumiroda** !! Bármily ügyet vagy megbízást pontosan ellát. Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dácia szállóval szemben.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. - Kiadótulajdonos: Aradi nyomdávalalal.